

TORS DAG 13 OKTOBER. NR 41/2016

Gör något
och gör
det nu

Sidan 5

En mission
och en
kreation

Sidan 20



Måste
tro som
firman

Sidan 5

Våga
leva
stort

Sidan 12



Religioner ska få ta plats på daghem

I Mariehamn ser barnomsorgen nu över vilka fester man firar på dagis. Bland annat julkyrkan kan slopas.

Utbildningsstyrelsen i Finland vill tvärtom se mera åskådningsfostran på dagis. **SIDAN 4**

Vardagen är andlig träning

Sidan 2

Trött på att vara
vanekristen

Sidan 8

Techno och prinsessor
i kyrkan i Korsholm

Sidan 7

Niilo Yli-Vainios inre
kamp på filmduken

Sidan 10

LEDARE MAY WIKSTRÖM

När välmening river broar

KP PÅ ÅLAND har julkyrkodebatten kommit igång redan före höstlovet. Barnomsorgen i Mariehamn har bestämt att dagbarnen inte längre ska gå i julkyrkan i dagisens regi. Än en gång bottnar beslutet i en rättvisetanke. Om inte alla vill eller kan – får gör de nämligen nog – vara med så är det inte rättvist att de andra går i julkyrkan. Den enklaste lösningen blir att dra streck över hela tillställningen, och så blir man av med problemet. Tolkningen på religionsfrihet likställs med ”ingen alls”.

Kanske. Men å andra sidan. Var blev religionsfriheten för de barn och föräldrar som ser det som en del av sin identitet? Varför var den biten så snabbt och enkelt förhandlingsbar? Svaret kan lätt sökas i den komplexa inställningen till religion i stort. Det är ett område som många närmar sig trevande och osäkert, och då blir det lätt att också tänka längre för andra än de egentligen har begärt. Bara för säkerhets skull, ifall att.

ETT ARGUMENT för att snäva in på aktiviteter där sed, kultur och kyrka möts handlar om att multikulturell respekt numera kräver större diskretion.

För dem som kommit till ett land, där så mycket bottnar i en historia där kyrka och folk tvinnats samman på gott och ont, är det närmast ett slag i ansiktet. Varför ska de förvägras insyn i den tysta kunskap som pulserar genom våra samhällen? Är det hänsyn att beröva någon koden till förståelse? Hur kan det kallas inklusivitet att dra igen dörren om det egna sammanhanget och inte erbjuda trygga möjligheter att bekanta sig med något utan förväntningar på egen aktivitet – eller ens full förståelse?

För många finländare med rötter i andra länder och religioner är särskilt julen en jobbig tid. Allt är stängt, gatorna står tomma och i en hårt omhulad inre krets drar familjer från julbord till julannandagsbord medan de som står utanför väntar ut helgen i tristess. ”Era hem är stängda”, konstaterade en iranskbördig man.

Att också stänga kyrkan, privatisera den så hårt att den inte längre klassas som neutral att ens bekanta sig med för någon timme, är att dra linjen fullt ut, att stänga dörrarna kring vad det hela handlar om.

VÄRRE är kanske ändå signalen att man inte längre behöver förstå. Att religion, tro och övertygelse är något så sekundärt att det är bortkastad tid och möda i fostran att servera ens som smakprov.

Att fostra till segregation är inget framgångsrecept. I stället borde vi öppna för en större mångfald och tolerans för varandras religiösa uttryck. Det lyckas inte med rödpenntaktiken.

Myndigheters och instansers ibland religiöst tondöva och brutalt okunniga hantering av asylsökandes religiösa verklighet vittnar knappast om att religionens betydelse överbetonas i vårt samhälle. Tvärtom kan de ses som ett bevis på en åldrande enhetskultur som skyggt har tappat ord och begrepp för något som fortfarande är viktigt för många människor.

Och som kan förena och bygga ny samhörighet, över tros- och religionsgränser.

”Är det hänsyn att beröva någon koden till förståelse?”

PROFILEN: KARIN JOHANNESSEN

”Det vi har i kyrkan är perspektivet att framtiden inte hela tiden krymper.”

Ja, det finns något mer

I en tid där upplevelser och förverkligandet av vår personliga utveckling värderas högt ser Karin Johansson en chans för kyrkan. – Vi behöver knyta an till det samhällsintresse som finns för andlig träning.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON FOTO: JOHAN SANDBERG

Det är ute med auktoriteter. Det har **Karin Johansson**, universitetslektor och präst i Uppsala, konstaterat. Och hon är inte den enda.

– Den dominerande trenden i modern västerländsk kultur är en förändring i våra primära auktoritetskällor där den enskilda individen helst ska vara sin egen auktoritet.

Det här kallas inom sociologin för ”den subjektiva vändningen”.

– Det är mer och mer ute med yttre auktoriteter och gudomlig uppenbarelse. I stället vill människan bestämma över sitt liv själv. Känslor, drömmar, upplevelser och personlig utveckling värdesätts också på ett annat sätt.

Den subjektiva vändningen påverkar också religionsutövningen. Intresset för religionsutövning som betonar den egna upplevelsen har fått mer plats.

– Gud flyttar in i människan och människans inre liv heligförklaras. Gamla andliga träningsaktiviteter får nytt liv. I Sverige träffar jag många som gärna berättar om sina pilgrimsvandringar, men att engageras i vanligt församlingsliv är inte lika populärt.

Karin Johansson fascinerar av det här fenomenet. För några år sedan skrev hon boken *Helgelsens filosofi – om andlig träning i luthersk tradition*.

Syftet med boken var att undersöka huruvida andlig träning och fördjupning kan anses vara uttryck för en luthersk tradition.

– Det är inne med andlig träning i dag och vi behöver knyta an till det. Visst kan vi också varna för en privatisering av tron som samtidens andliga träning kan mynna ut i, att man tränar för sig själv i sin kammare, eller går sin egen pilgrimsvandring.

Hon ser att det finns andlig träning som man kan rekommendera ur ett lutherskt perspektiv.

– Till det hör bönen eller hjärtats samtal med Kristus, bibelläsning, gudstjänstfirande och även annat som håller tilliten till Kristus vid liv. Fyller en aktivitet den funktionen är den god andlig träning. Det kan vara en joggingtur, ett besök hos en äldre släkting eller en lekstund med barnen.

Som präst inspireras Karin Johansson bland annat av den finska Lutherteologen **Tuomo Mannermaa**.

– Han säger att andlig träning faktiskt är kyrkans vardagsliv: dopet, nattvarden, bikten och predikan. Jag finner en vila i det.

Det som berör

Sin doktorsavhandling skrev Karin Johansson om språkfilosofi.

– Jag tittade på hur några av våra kända filosofer tänker om språkets relation till verkligheten och applicerade deras teorier på vårt tal om Gud.

Hon försökte ta hänsyn till hur människor faktiskt talar om och med Gud och inte förutsätta att vi vet hur de gör det. Det väckte i sin tur frågan hur de som jobbar i kyrkan ska tala om Gud för att människor ska förstå dem.

– Jag tror att det är viktigt att se att förkunnelsen, predikan, hänger ihop med ett helt församlingsliv. Där måste vi som predikar fråga oss vad det är som berör de människor som faktiskt är där och lyssnar. Det kräver att man tänker på den enskilda gudstjänstfirande församlingen. Det här fascinerar mig.

När hon jobbade i församling predikade hon ofta, numera gör hon det sällan.

– Men när jag gör det försöker jag

börja i god tid. Förberedelser är viktiga, jag läser också andras kommentarer och predikoutkast. Men mitt bästa tips är att börja med något som berör vardagen. Det är bättre att inleda med ”I skidbacken finns en ... ” än ”Den här söndagen firar vi ...”.

Finns det något mer?

Hon blev präst för sju år sedan.

– Egentligen ville jag bli präst redan när jag var ung, men efter studierna föll inte bitarna på plats.

En annan dörr öppnades och hon började forska vid universitetet.

– Men de senaste sex åren har jag varit tjänstledig på deltid och jobbat som präst i församling.

Nu är hon tillbaka på heltid vid universitetet. Tiden som präst har gjort att hon börjat se annorlunda på en del saker, bland annat på hur hon lägger upp undervisningen.

– Det har blivit tydligare för mig att de blivande prästerna förbereder sig för något annat än en akademisk karriär. Tidigare stod jag och sa att alla människor bär på existentiella frågor. Men nu är det tydligare för mig hur det här yttrar sig i praktiken.

Du har kommit i kontakt med många människor, vilka frågor har de brottats med?

– Min genomgående erfarenhet är att väldigt många funderar på relationer. Fram till ungefär 40–50-årsåldern rullar livet ofta på, med utbildning, jobb och familj. Plötsligt stannar de här människorna upp och börjar tänka: Vänta nu, finns det något mer än det här?

– Det vi i kyrkan har i mötet med dem är perspektivet att framtiden inte hela tiden krymper, utan att perspektivet fortsätter. Jag kan känna att det är ett så befriande perspektiv, att vi inte hela tiden kommer närmare och närmare slutet.

Vilka frågor brottas du själv med?

– Jag måste ofta fråga mig vad det är jag tror att Gud vill och vad det är som jag vill? Vad är det jag ska göra och vad kan jag släppa?

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Liisa Mendelin
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Johan Sandberg

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275



KARIN JOHANNESSON besökte Finland och Åbo i samband med synodal-mötet för präster i slutet av september. Där talade hon bland annat om helgelse.

KARIN JOHANNESSON

UNIVERSITETSLEKTOR I RELIGIONSFILOSOFI OCH DOCENT VID TEOLOGISKA INSTITUTIONEN I UPPSALA.

PRÄST I SVENSKA KYRKAN.

GILLAR BLAND ANNAT LÄNGDSKIDÅKNING OCH FJÄLLVANDRING.

Vasa skickar delegation till Mazimbu

VÄNFÖRSAMLING. I oktober reser en grupp från Vasa till Tanzania för att delta i invigningen av den nybyggda kyrkan i vänförsamlingen i Mazimbu i Morogoro.

Under åren har Vasa svenska församling samlat in totalt 12 700 euro för kyrkbygget. Största delen av byggpengarna har ändå samlats in på lokalplan.

Mazimbu församling har

officiellt varit Vasa svenska församlings vänförsamling sedan år 2004. Församlingens representanter besöker varandra med jämna mellanrum. Biskop **Jacob Moreto** från Tanzania medverkade vid missionsfesten som ordnades i Vasa år 2014, och nu är det alltså dags för ett återbesök för att stärka banden. Gruppen som reser till Tanzania består av 16

personer. Reseledare är Vasa svenska församlings missionssekreterare **Martin Sandberg**. Församlingen representeras även av **Malin Lindblom** som är kaplan i Sundom kapellförsamling.

Besökarna får framförallt bekanta sig med vänförsamlingen i Mazimbu, dess verksamhet och församlingsmedlemmar samt dela glädjen under kyrkbyggnadens

invigning. De får se den nybyggda kyrkan, det sociala centret som invigdes i juni 2008 samt kyrkklockan som är gjuten i Sundom och skickades dit år 2007.

Vasa svenska församling skänker nattvardskärl till församlingen Handstickade babykoltar, sjukvårdsutrustning, böcker, glasögon, pennor och andra gåvor tas också med på resan.



KYRKINVIGNINGEN SKER söndagen den 23 oktober. Glimtar av invigningen visas på Vasa svenska församlings facebookside.

Julkyrka hör till på dagis

ÅLAND. I Mariehamn vill barnomsorgen slopa julkyrka för daghemsbarn. Det är inte religionsfrihet att helt avskärma barnet från det religiösa, säger en expert.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM / KT

Debatten går het på Åland sedan daghemsföreståndarna och chefen för barnomsorgen **Pamela Sjö Dahl** bestämt att Mariehamns daghem inte längre ska besöka julkyrkan med barnen.

– Före julen 2015 hörde några vårdnadshavare av sig till mig och ifrågasatte julkyrkans varande. Min spontana reaktion var att det är exkluderande när alla inte kan komma med. Niska vise över alla högtider, säger Sjö Dahl till tidningen Åland.

Planen på att slopa julkyrkan är en del av den nya arbetsplanen för daghemmen i Mariehamn. Planen ska godkännas av socialnämnden, sannolikt inom november.

Många föräldrar är däremot bestörta över förslaget och församlingen har redan fått oroliga samtal av familjer som hoppas på en extra julkyrka för barnen ifall beslutet går igenom.

– Det är klart vi ordnar, säger kyrkoherde **Jan-Erik Karlström**. I så fall blir det på julafton.

Enligt Karlström finns det ett gammalt och uppskattat samarbete mellan församlingen och stadens daghem.

– Vi har alltid fått tack för våra julkyrkor, personalen har varit nöjd.

Han tror att de som arbetar inom barnomsorgen blir allt försiktigare när det gäller religionsfrågor.

– Men i det här fallet, när det handlar om att på barnens nivå bekanta sig med en tradition som majoriteten av befolkningen fortfarande firar, så tror jag att det politiska beslutet faktiskt leder till



ENLIGT NYA riktlinjer för småbarnsfostran ska man inte skala bort traditionerna ur undervisningen.
FOTO: CHRISTA MICK-ELSSON/ARKIVBILD

samling hör till Sandéns arbetsfält faller daghemmen på Åland utanför.

– Åland har egna läroplaner för såväl skola som daghem. Mariehamns beslut att slopa julkyrkan hade inte gått igenom på fastlandet.

I Finland har vi lagen om småbarns pedagogik som trädde i kraft 2015. Den ålägger daghemmen att ordna så kallad åskådningsfostran, det vill säga hjälpa barnen förstå och respektera både den egna och andras kulturella och religiösa bakgrund.

– Detska isintur ske i enlighet med grunderna för planen för småbarns pedagogik som Utbildningsstyrelsen som bäst jobbar med. De torde bli klara inom oktober.

Eftersom planen för småbarns pedagogik inte har varit påbjuden hittills har man helt kunnat ignorera frågan om åskådningsfostran, eller bara erbjuda den åskådningsfostran som pedagogerna själva har.

– Det är inte medveten religions- eller åskådningsfostran, påpekar **Sylvia Tast**.

Enligt den nya planen, som träder i kraft på fastlandet men inte på Åland, ska barnen bekanta sig med de åskådningar som finns representerade i den egna gruppen. I de nya läroplanerna ifrågasätts inte samarbetet med församlingen, exempelvis julkyrka är okej.

– I stället för att skala bort alla religioner och traditioner så är tanken tvärtom att alla religioner som finns representerade i gruppen ska få synas. Det är mångkulturalitet och religionsfrihet, säger Sandén.

ÅSKÅDNINGSFOSTRAN

• **Enligt lagen** om småbarns pedagogik ska daghemmen ordna åskådningsfostran.

• **Åskådningsfostran sker** i enlighet med grunderna för småbarns pedagogik som Utbildningsstyrelsen bereder.

• **Utgående från** grunderna utarbetar kommunen lokala planer. Daghemmen gör upp sina egna läroplaner enligt kommunens plan.

Källa: Utbildningsstyrelsen och Mirva Sandén.

att klyftorna mellan människor ökar. Det här är inte att värna om mångkulturell rikedom, att leva tillsammans och visa en positiv nyfikenhet inför varandra.

Sylvia Tast, lektor i småbarns pedagogik vid yrkes högskolan Metropolia, är

inne på samma linje:

– Att avlägsna religiositet ur barns liv är inte religionsfrihet. Det är en illusion att man kan fostra ett barn i något slags vakuum. Ett barn hör alltid till en gemenskap och ett samhälle. Det är genom människorna omkring sig som barn blir medvetna om den kultur och de åskådningar som finns runt omkring dem, sa Tast i samband med ett seminarium som ordnades av

Ekumeniska Rådet.

Hon konstaterar att det är en stor förlust för barn om finländska högtidstraditioner sällas bort ur vardagen i de gemenskaper där småbarnsfostran ges.

– Traditionella högtider och fester och de värderingar som är förknippade med dem utgör en väldigt viktig koppling till kulturgemenskapen. När en människa blir medveten om sin egen identitet och sin kulturtradition lär hon sig

också förstå andra slags kulturer och seder.

Alla med och ingen utanför

Också vid Kyrkostyrelsen har man noterat den åländska julkyrkodebatten.

– Det är mycket förvånande och olyckligt att man väljer att tolka religionsfrihetslagen och grundlagen så här, säger **Mirva Sandén**, sakkunnig i barn- och skolfrågor vid Kyrkans svenska central.

Trots att Mariehamns för-

” Det är en illusion att man kan fostra ett barn i något slags vakuum.”

Sylvia Tast

USA PRESIDENTVAL

En biljett till Titanic?

Skandalen kring **Donald Trumps** kvinnoaffärer har delat fältet bland konservativa evangelikala röstar. En del har dragit bort sitt stöd till Trump. Washington Post citerar **John Weaver**, en republikansk

strateg, som liknar situationen vid att många köpte en biljett till Titanic, trots att de mycket väl visste att det inte skulle finnas tillräckligt många livbåtar efter att fartyget kolliderat med isberget.

Andra inflytelserika evangelikala ledare håller fortfarande fast vid Trump.

Tony Perkins, som leder en konservativ kristen lobbygrupp, säger att hans stöd för Trump inte baserar sig på delade värderingar utan på delad oro för vad **Hillary Clinton** som president kan ha för följder för religionsfriheten och rättssystemet, rapporterar Christian Post.

MÄRKESÅR ÖPPNINGSGUDSTJÄNST

Borgå tjuvstartar Lutheråret

På söndag inleds reformationens märkesår på svenska med ekumenisk mässa i Borgå domkyrka. I mässan predikar biskop **Björn Vikström** och mis-



sionskyrkans pastor **Catarina Olin**. Söndagen den 30 oktober öppnas märkesåret officiellt på finska i Åbo dokyrra. Följande dag besöker också påven Lund med anledning av jubileet. Märkesårets svenska öppningsgudstjänst sänds kl. 13.03 i Yle Vega och kl. 14.00 i Yle Fem.



KARI KANALA är kyrkoherde i Paulus församling (Paavalin seurakunta), vars församlingsråd vill se konkreta handlingar för att få till stånd en förändring i kyrkans officiella äktenskapssyn. FOTO: ARKIVBILD/SARAH LÖNNQVIST

Församlingsråd vädjar: Gör något!

ÄKTENSKAP. Börja förbereda för konkreta förändringar som gör det möjligt för prästerna att viga alla par som har rätt till vigsel enligt Finlands lag. Det vädjar Paulus församling i Helsingfors om till biskops- och kyrkomötet.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Med rösterna 12–2 beslöt församlingsrådet i Paulus församling (Paavalin seurakunta) den fjärde oktober att vädja till kyrkans beslutsfattare om att börja arbeta för en förändring när det gäller kyrkans officiella äktenskapssyn.

Församlingens kyrkoherde Kari Kanala säger till valomerkki.fi (som först rapporterade om församlingens rådets vädjan) att hans församling är en församling fri från diskriminering.

Församlingens kyrkoherde Kari Kanala säger till valomerkki.fi (som först rapporterade om församlingens rådets vädjan) att hans församling är en församling fri från diskriminering.

liga för alla dem som ingått äktenskap och vill få kyrklig välsignelse eller fira sin bröllopsfest i församlingen.

”Paulus församling vill finnas i era liv i alla situationer”, skriver församlingens kyrkoherde Kari Kanala.

Församlingens kyrkoherde Kari Kanala säger till valomerkki.fi (som först rapporterade om församlingens rådets vädjan) att hans församling är en församling fri från diskriminering.

Prästlöftet en lag

Paulus församling hör till Helsingfors stift, där Irja Askola är biskop. Hon har tidigare uttryckt sin förhoppning om att kyrkan ska kunna viga homosexuella. Borgå stifts biskop Björn Vikström har i sin tur nyligen gått ut med uttalandet att homosexualitet inte är en synd enligt Bibeln. Han motiverar påståendet i den bok om kärlek som utkommer på finska senare i oktober. Samtidigt är Vikström tydlig med att prästerna måste hålla sitt prästlöfte och att de inte kan viga homosexuella förrän kyrkans ordning tillåter det.

Paulus församlingens kyrkoråd tar också upp prästlöftet i samband med sin vädjan till kyrkans beslutsfattare. Men rådet lyfter fram att prästlöftet måste ses i förhållande till plikten att följa samhällets lagar, inklusive den nya äktenskapslagen.

”Det övervägandet och ansvaret lämnar vi till vår kyrkoherde, i egenskap av förman och ledare för församlingen”, skriver rådet.

Väntar ut tidigare beslut

Den fråga som nu väcks är huruvida en vädjan av det här slaget har någon betydelse i den kyrkliga beslutsprocessen. Kyrkomötetsombudet Åsa A Westerlund säger att en vädjan inte påverkar kyrkomötets behandlingar, men att den nog kan ha en effekt på enskilda ombudsåsikter i frågan.

– En vädjan behandlas inte i kyrkomötet och har ingen betydelse när det gäller den formella beslutsordningen. Vi ombud får

olika typer av vädjan från alla möjliga olika håll.

– Det är ändå ovanligt med offentliga vädjaner, och Paulus församlingens vädjan ska ses som ett tydligt inlägg i äktenskapsdiskussionen.

Åsa A Westerlund påminner om att kyrkomötet ännu väntar på Kyrkostyrelsens juridiska utredning över rättsliga frågor som berör den nya äktenskapslagen, bland annat hur äktenskapets giltighet ska bedömas om en präst viger ett homosexuellt par.

– Min bedömning är att många i kyrkomötet velat vänta ut resultaten av de beslut vi tidigare gjort innan de tar nästa steg.

Hon är övertygad om att det kommer att komma upp initiativ som berör äktenskapet i kyrkomötet inom kort.

– Jag är helt säkert på att vi kommer att få se initiativ av alla de slag, allt från att avstå från vigselrätten till att både förändra och inte förändra kyrkans officiella äktenskapssyn, frågan är bara när.



Dom stärker kyrkornas autonomi

DOMSLUT. Den europeiska människorättsdomstolen ger en katolsk skola i Kroatien rätt att avsätta en religionslärare som gift om sig efter skilsmässa.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Religionsläraren var frånskild och gifte om sig borgerligt 2006. Då hans privatliv inte längre överensstämde med den katolska kyrkans lära drog kyrkan tillbaka det tillstånd av biskopen som är en förutsättning för att få undervisa i religion i skolan. Skolan försökte hitta en alternativ tjänst för honom men misslyckades. Han blev avsatt från sin tjänst.

Läraren har därefter domstolsvägen försökt få tillbaka sin tjänst. De kroatiska domstolarna har konstaterat att skolan och kyrkan handlar i enlighet med kroatisk lag. 2013 förde då läraren ärendet vidare till den europeiska människorättsdomstolen.

Människorättsdomstolen har nu konstaterat att kyrkorna har frihet att välja, utse och ersätta personal i enlighet med kyrkans lära och utan att staten har rätt att blanda sig i ärendet.

– Religjös institutioner måste ha friheten att göra upp regler och normer som styr vem som har rätt att undervisa i religion i kyrkans skolor. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har konsekvent

skyddat principen om kyrkans autonomi, säger Robert Clarke, chef på ADF International i ett pressmeddelande.

ADF International är en juridisk organisation som arbetar för människors rätt att fritt få leva ut sin tro. Clarke hördes som tredje part i domstolen.

Medlemskap krävs

Lena Kumlin, jurist på Kyrkostyrelsen, säger att den här domen inte får några direkta konsekvenser för den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

– Det är ett klart besked som ligger helt i linje med tidigare utslag från människorättsdomstolen.

Kumlin framhåller också vikten av kyrkans autonomi.

– Det ligger i allas intressen att de anställda delar arbetsgivarens värderingar, säger hon.

Domen stärker kyrkans rätt att välja sina egna anställda också i Finland.

– Här tar det sig uttryck i att kyrkan får kräva medlemskap till de flesta tjänsterna i kyrkan.

Hon påpekar att man inte kan dra direkta paralleller mellan situationen i Finland och i katolska länder.

– Vi har en helt annan situation här i Finland eftersom kyrkan inte driver egna skolor. Den kan inte jämföras med katolska länder där katolska kyrkan driver både skolor och sjukhus. Det är inte ovanligt att domstolen uttalar sig i tvister gällande katolska länder.



I KATOLSKA länder upprätthåller kyrkan bland annat egna skolor och universitet. FOTO: ARKIVBILD/CHRISTA MICKELSSON

SJÖLIV JULKLAPPAR

Okända sjöfarare får klapp

För 141:a året i rad samlar sjömanskyrkan i Finland in julklappar till ”okända sjöfarare” som firar jul på sjön. Klapparna delas ut i flera finska kuststäder och i Holland, Belgien, Storbritannien, Grekland och Tyskland.

Den som vill donera en julklapp har tid på sig fram till den 30 oktober. Gåvan lämnas in till Sjömanskyrkan i Nordsjö, Proviantgatan 4, 00980 Helsingfors. En gåva i pengar är också välkommen, hälsar kyrkan.

– Ett varmt tack till alla sjömansvänner, hälsar Heidi Egger på Finlands Sjömanskyrka.

KYRKOASYL SAMTAL

”Jag tänker berätta för biskoparna vilket nuläget är och vilka utmaningar som förknippas med invandringsspolitiken. [...] Målet är en gemensam uppdatering av läget. Att biskoparna vet vad myndigheterna gör och varför och att vi får höra vad kyrkan tycker om saken.”

Inrikesminister Paula Risikko till Kotimaa om de rundabordsamtal som hon ska hålla med biskoparna i höst.

PRÄST NY

Camilla Brunell till Vasa

Camilla Brunell vigdes i helgen till prästämbetet i domkyrkan i Borgå. Hon har sedan tidigare en yrkesexamen som kantor. Brunell blir församlingsspastor i Vasa svenska församling.

FOTO: LINNEA EKSTRAND



Årets stora Julkonsert 2016



MEDVERKANDE SOLISTER:
THOMAS LUNDIN ★ **HELÉNE NYBERG** ★
ERIK-ANDRÉ HVIDSTEN ★ **ÅSA JINDER** ★
TOM KÄLDSTRÖM ★ **KRISTA KAIRANEVA** ★

I THOMAS ENROTHS ORKESTER MEDVERKAR:
THOMAS ENROTH ★ **CHRISTOFFER KAUSTELL** ★
PER-ERIK KRÖÖKS ★ **TOM KÄLDSTRÖM** ★ **KRISTA KAIRANEVA** ★

Turné plan. Köp din biljett i tid!

Fr 18.11 Borgå Grand kl 19.00(slutsåld)	On 30.11 Helsingfors Balders sal kl 19.00
Lö 19.11 Borgå Grand kl 19.00(slutsåld)	To 1.12 Molpe Paviljongen kl 19.00
Sö. 20.11 Liljendal Uf Lokalen kl 19.00	Fr 2.12 Pörtom Kyrkan kl 19.00
Må 21.11 Kyrkslätt Kyrkan kl.19.00	Lö 3.12 Kronoby Kyrkan kl 19.00
Ti 22.11 Sibbo Topeliussalen kl 19.00	Sö 4.12 Jakobstad Schaumans kl 15.00 och kl 19.00
On 23.11 Pargas PIUG kl 19.00	Må 5.12 Bennäs Anderssensalen kl 19.00
To 24.11 Kimito Villa Lande kl 19.00	Ti 6.12 Öja Byacenter kl.15.00
Fr 25.11 Ekenäs Kyrkan kl 19.00	On 7.12 Nykarleby Stjärnhallen kl 19.00
Lö 26.11 Hangö Stadshuset kl.19.00	To 8.12 Vörå Norrvalla Folkhälsan 19.00
Sö 27.11 Mariehamn Alandica kl 19.00	Fr 9.12 Smedsby Kulturhuset kl 19.00
Må 28.11 Ingå Täkter Uf kl 19.00	Lö 10.12 Terjärv Skolan kl 19.00
Ti 29.11 Lojo Åsvalla kl.19.00	Sö 11.12 Närpes Huset mitt i stan kl 19.00

I år med artister från Sverige Norge och Finland. Åsa Jinder riksspelemannen som jobbar över hela Norden med sin nyckelharpa och numera också sjunger. Den norska sångaren Erik-André Hvidsten som sjungit sig in i den Finlandssvenska folksjälen. Thomas Lundin som i höst är akutell med ny höstskiva. Helene Nyberg som jobbar med sin nya cd och som under julkonserten kommer att sjunga nya och äldre julsånger. Småttande saxofonmusik av Tom Källdström från Tommys med allt under ledning av Thomas Enroth.

Köp din biljett nu i tid! 25€+ exp.avgift (Vid dörren 30€)

Förköp: Studioticket, NetTicket, Luckorna, Alandica, samt lokala biljetthandlare 25,- +exp.avgift. Vid dörren 30,-

VÖRÅ
KOMMUN



VÖYRIN
KUNTA

www.vora.fi



Korsnäs
Kommun

www.korsnas.fi



Har du något som är extra viktigt och speciellt för dig?
Tillsammans fixar vi den bästa försäkringslösningen. Ta kontakt.
Ring **010 80 81 80*** eller kom på besök. Du hittar vårt närmaste kontor på adressen folksam.fi

Folksam

*Från fast linje 8.35 cent/samtal
+ 3.20 cent/min, från mobiltelefon
8.35 cent/samtal + 19.20 cent/min.



DIN TID ÄR NU.

ANSÖK TILL VÅRA
UTBILDNINGAR OCH
FÖRVERKLIGA DINA
DRÖMMAR.

- Merkonom
- Barnledare
- Närvårdare
- Ledare för skolgång och morgon- och eftermiddagsverksamhet
- Visuell marknadsförare
- Ekofrisör
- Yrkesexamen inom mediebranschen

Läs mer om våra vuxenutbildningar, kortkurser och tjänster på vår hemsida practicum.fi/vuxna.

Våra aktuella kortkurser och föreläsningar hittar du alltid på practicum.fi/kurser



ANSÖK IDAG
www.practicum.fi/fbc-ansok



TECHNOMÄSSA HAR redan ordnats bland annat i Mikaelkyrkan i Åbo. Nu kommer technomässan till Korsholm.
FOTO: MONIKA ANTIKAINEN

Nu kommer technomässan

SPECIALMÄSSA.

Med en technomässa försöker Korsholms församling samla också ovana kyrko-besökare.

TEXT: JOHAN SANDBERG

I raden av specialgudstjänster bryter nu Korsholms svenska församling ny mark. Tidigare i vår ordnade församlingen en prinsessgudstjänst och på söndag ordnas en technomässa i församlingshemmet i Gamla Vasa klockan 18.

Idén till technomässan föddes hos ungdomsarbetsledaren **Tommy Rannanpää**.

– I flera år har jag funderat på hur man kunde nå dem som inte går i kyrkan så aktivt, berättar han.

Han räknar också sig själv till skaran som inte är så aktiva gudstjänstbesökare. Det gav honom orsak att fundera över vad som skulle få honom att intressera sig för en gudstjänst.

– Målgruppen är de som känner att de inte har en plats i kyrkan, de som inte besöker de vanliga gudstjänsterna och de som önskar en förändring.

DJ och egen musik

Technomässa, eller *Dancemes* som det kallas på finska, har ordnats i bland annat Åbo, Helsingfors och Kouvola. Konceptet härstammar från Sverige.

– Vad jag vet har det inte tidigare ordnats inom Borgå stift.

Utmärkande för technomässan är musiken. Till helgens mässa har Tommy Rannanpää själv gjort musiken. Församlingens ungdommar har också bidragit med idéer till mässan.

– Jag fungerar lite som en DJ under mässan och jag hoppas att folk sjunger med i de enkla texterna vi har. En annan gång har vi kanske några försångare. Kantorn deltar på flygel med Yirusas låt *River Flows in You*. Den är inte techno i sig men passar ypperligt som en ballad mitt i technons dunk dunk.

Hur förklarar du techno så att mormors generation får ett grepp om den?

– Tänk dig Beatles LP skiva som hakat upp sig samtidigt som du hör tvättmaskinen slå på centrifugen.

Förebilden för mässan är Technomässan som ordnades i Stockholm redan 2011. Konceptet importerades till Finland året därpå.

På hemsidan beskrivs Dancemesu som en vanlig luthersk mässa där också dans ingår. Istället för orgeln används skivspelare.

– Vi kommer att fira en helt vanlig gudstjänst där jag är liturg och predikant, säger kaplan **Jessica Bergström**. Liturgin blir lite komprimerad och det blir mera musik än vanligt. Eftersom konfirmander-

”Tänk dig Beatles LP skiva som hakat upp sig samtidigt som du hör tvättmaskinen slå på centrifugen.”

Tommy Rannanpää

na deltar kommer temat för gudstjänsten att vara nattvarden.

– Man får gärna dansa om man vill. Det finns lite extra utrymme för det framme i salen, men det går även att svänga med där man sitter eller står, säger Rannanpää.

Alla prinsar med

Prinsessgudstjänsten som församlingen höll tidigare i år är en mer vanlig familjegudstjänst. Men barnen fick klä ut sig till prinsar, prinsessor och andra figurer. I den fick barnen också vara med i en teaterliknande predikan.

– Predikan handlade om kungen som bjöd in folk till fest. De vänner han trodde sig ha kom med alla världens ursäkter. Kungen blev ledsen men kom på att barnen i byarna säkert ville ha fest och vara små prinsar och prinsessor. Då gick kungen ut och bjöd in alla barnen till en fest framme i kyrkan med musik och annat, berättar Rannanpää.

VÅGA FRÅGA

Måste jag ta allt ansvar?



ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarförfrågor om tro och liv.

När min pappa var sjuk skötte vi honom hemma tillsammans med mina syskon. Nu är min goda vän sjuk och det känns som om jag borde ta samma ansvar för henne. Men jag vet inte om jag orkar. Hur ska jag stöda min vän utan att bli ansvarsperson och indragen i alla turer kring sjukdomen?

UTGÅENDE FRÅN hur du ställer din fråga får jag den uppfattningen att du ser många likheter mellan din pappas situation och din väns. Jag tror att du skulle ha nytta av att fundera på vad som är annorlunda när det handlar om din vän. Hur ser hennes livssituation ut? Hurudant omsorgsnätverk har hon? Hur skiljer sig hennes sjukdom och hennes behov från din pappas? Byter du perspektiv får du sannolikt syn på sådant som kan hjälpa dig att fatta goda beslut.

DEN ALLRA VIKTIGASTE utgångspunkten för ditt resonemang ska ändå vara din väns önskemål och behov. Också om ni känner varandra väl är det ändå viktigt att du tar saken till tals med henne. Det är inte lätt att ställa raka och tydliga frågor, särskilt inte när det handlar om ledsamma saker, men det skulle klargöra situationen. Med raka frågor menar jag frågor som ”Vad vill du att jag ska göra för dig? eller ”Hur kan jag stöda dig i det här läget?” Det är fullt möjligt att din vän kommer att svara på ett sätt som du inte har väntat dig.

DET ÄR STOR skillnad om man som anhörig eller vän ser att man har huvudansvaret för att koordinera omsorgsnätverket kring en sjuk person eller att vara en del av nätverket. Har du frågat henne om hur hon vill bli vårdad? Om hon vill bli vårdad hemma är det viktigt för dig att veta vilken din roll är. Hurudan uppfattning har din vän om omsorgsnätverket kring henne? Vilken plats fyller du i sammanhanget och vilka andra förutom dig är delaktiga i vården av henne? När du har svar på de här frågorna har du en mycket klarare bild av läget.

”Byter du perspektiv får du sannolikt syn på sådant som kan hjälpa dig att fatta goda beslut.”

NÄR JAG KÄNNER att mitt ansvar för något har blivit för diffust och för belastande brukar jag söka stöd i det som Margareta Melin har skrivit. Hon kan enkelt och tydligt formulera det som en nedtygd person behöver få höra för att komma ur en låst situation: ”Att göra för mycket är inte bättre än att göra för litet. Det bästa man kan göra är att göra det man kan. Varken mer eller mindre.” Var alltså varsam med dig själv och se till att du kan återhämta dig. När du är utvilad får du bättre syn på vad du kan göra.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ULRIKA HANSSON

Tänk att det inte brister

I morse glömde jag min telefon hemma och missade nästan ett morgonmöte.



Det var allt jag behövde över den dagen. Absolut inget annat. Alla dessa van-

liga dagar gör mig ofta så förundrad. Att jag får klä på mig, äta min frukost, pussa man och barn hejdå och vara tillfreds. För jag hör nämligen till dem som ofta tänker att allt kunde vara helt annorlunda.

Lisa Nilsson sjunger ”Brista. Snart kan allting brista.

Det sköra är så skört ...”

Det blev en dag då jag fick välja om jag vänder om och hämtar min telefon. Jag behövde inte gå och vänta på besked från någon allvarlig läkarundersökning, jag behövde inte sitta i bussen med en stor klump i magen av oro över mitt

barn som inte verkar må bra, jag behövde inte vara rädd för att ...

Att bo i gränslandet mellan tacksamhet och katastroftankar är inte alldeles lätt. Jag vet förstås att det är viktigt att inte ta något för givet, och samtidigt kan jag inte gå och vara rädd för att

taket ska braka in över mig vilken minut som helst. Jag har aldrig gillat uppmaningen att vi ska leva vår dag som om den var vår sista. Hur skulle det se ut? Jag skulle hellre säga: Försök att acceptera kaos och lev så gott du kan. Eller som Lisa Nilsson också sjunger: ”Leva.

Måste våga leva. Måste våga ta det som en människa.”

Det är svårt att formulera vardagstacksamhet utan att ramla i klichédiket med ett *carpe diem*-utrop. Så säger bara lågt för mig själv: Tack för ännu en vanlig dag. Må många sådana vänta mig kring hörnet.

GUDSTJÄNST. Karin Erlandsson blev trött på att kalla sig kristen men aldrig gå i kyrkan. Här är hennes rapport efter sjuttio söndagar.

Det finns en plats och där sitter jag

TEXT: KARIN ERLANDSSON

Hon som sitter i bänken framför mig heter Linnea.

Hon har vackra sjalar. Det är allt jag vet om henne.

Eller en sak till vet jag: varje söndag sitter jag bakom henne på den vänstra sidan i Mariehamns kyrka, för jag har en plats i en kyrkbänk som är bara, bara min.

Att Linnea och jag varje söndag ses i mässan har blivit en vana, ibland frågar vi hur det är, ibland pratar vi om vädret.

Och en sak till vet jag.

Under fridshälsningen sträcker hon sin hand bakåt, mellan ryggstödet och sittbänken, och jag tar den och vi kramar varandras händer. Guds frid säger den kramen.

JAG BÖRJADE GÅ i kyrkan på Marie bebådelse 2015. Eller jag har ju gått i kyrkan innan.

Jag är uppväxt i söndagsskola och med regelbundna gudstjänster. Sen blev jag vuxen och tyckte att jag inte hade tid. Kristen ja visst, men kyrkan ... det hinner jag inte.

Ett par decennium gick, och jag blev trött på att kalla mig kristen men inte anstränga mig. Kyrkoåret följer sin egen dramaturgi med såväl vardagssöndagar som nerräkningar inför de största högtiderna. Jag ville vara med om ett kyrkoår.

Senskulle jag utvärdera projektet och ta nytt beslut.

Söndagarna är numera längre än någonsin förut, det blir absurt att jag tidigare tyckte att jag inte hann. De dagar som börjar med en mässa får perspektiv och lugn. Jag landar efter veckan som gått och laddar inför veckan som kommer.

Det har funnits söndagar då jag varit så trött och ledsen att jag inte förmått ha ögonen öppna, men det har också funnits söndagar då min röst varit den högsta i lovsången.

Det har funnits alla slags söndagar,

och alla slags söndagar har kyrkan stått där, färdig att ta emot mig.

INFÖR ETT scenuppträdande jag en gång bevistade blev författaren presenterad såhär:

– Alla vill väl egentligen lyssna på boken om Zlatan, så vi gör det här snabbt.

Så fungerar det inte i kyrkan, jag kommer aldrig till en mässa och får känslan av att det här är något som ska slarvas igenom. Kantorn har kostym, prästen har full utstyrelse och blommorna på altaret slokar aldrig. Varje söndag är lika mycket värd.

Kyrkan väntar på mig och tar emot mig utan någon förväntning på prestation. Jag behöver bara ta mig till kyrkbänken. När jag väl är där, pågår mässan utan mig, men samtidigt i högsta grad med mig.

Så mycket i mitt liv, faktiskt nästan allt, är prestationskrävande.

Kyrkan är det inte.

Om jag släpar mig till gymmet räcker det inte med att jag dyker upp, jag måste lyfta vikter och springa på löpband för att det ska få effekt. Om jag går på föräldramöte räcker det inte med att sitta där, jag ska anteckna friluftsdagar och helst anmäla mig som klassmamma.

Till kyrkan räcker det att komma. Jag är delaktig, jag är en del, utan att prestera något alls.

Det finns en plats i en kyrkobänk och där sitter jag. Ritualerna pågår utan mig och med mig, att jag sitter där är tillräckligt.

FRAMFÖR ALLT är det mässans dramaturgi jag uppskattar.

Mässan inleds med att vi bekänner

våra synder och förlåtelsen är så absolut att den finns inskriven i formuläret.

Efter tre bibelställen följer predikan som tolkar bibelställena och söndagens tema. För mig är det en stor befrielse att mässan inte egentligen har så mycket med prästens prestation att göra.

Ibland lyssnar jag, ibland fastnar jag på något prästen sa och tänker vidare och ibland lyssnar jag inte alls. Det spelar faktiskt inte någon roll.

Först efter presentationen, bibelläsning och prästens fria del, följer trosbekännelsen. Jag har fått mig serverat en tro, och det är upp till mig att bekänna den.

Under de senaste tre åren har jag suttit med i kommittén som tagit fram det finlandssvenska psalmbokstillägget. Varje rad i de nya psalmerna har vi gått igenom teologiskt och textmässigt, vi har nagelfarit minsta liknelse. Och det är ändå bara psalmer.

Hur noga måste inte en grupp, någongång, suttit och klurat på trosbekännelsen, den som är hela vår kyrkas bekännelse?

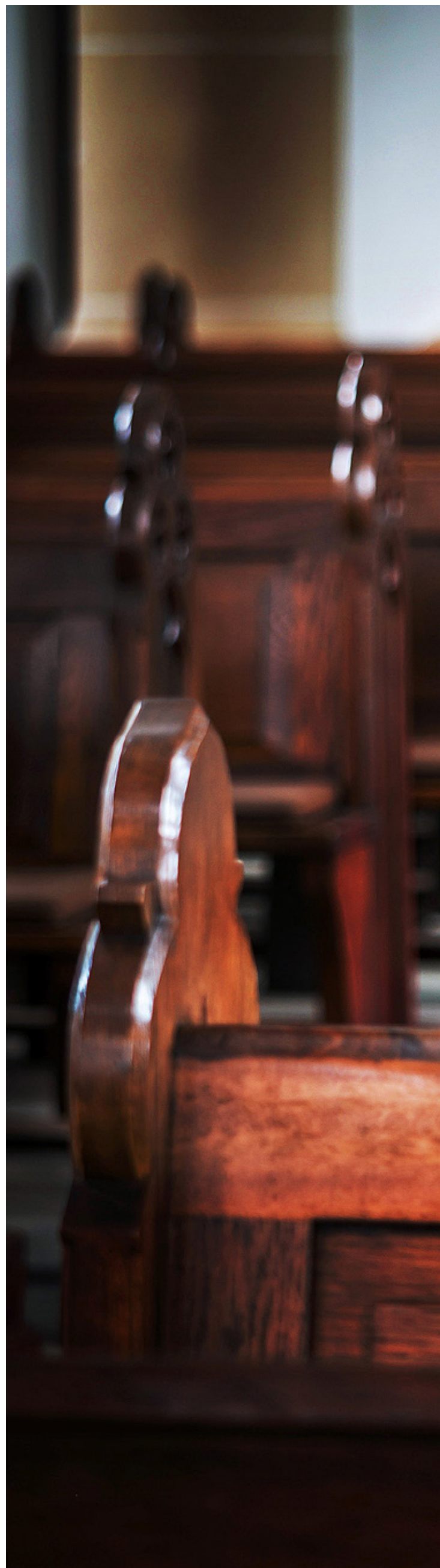
Trosbekännelsen är förmodligen en av de mest genomarbetade texter vi har i västvärlden, dessutom är den behändig. Den är färdigt formulerad, jag behöver inte lägga till eller dra ifrån. I kyrkan bekänner jag min tro, jag improviserar den inte.

Ytterligare en favoritstund är bönen när de nydöpta barnen och de nyligen avlidna nämns vid namn. Kyrkan är en gemenskap, och vi välkomnar de nya och tar avsked av dem som gått.

Tacksägelsen är en anvisning för hur vi ska sörja våra anhöriga. Tacksägelsen heter inte "varför-sägelsen" eller

"Ibland lyssnar jag, ibland fastnar jag på något prästen sa och tänker vidare och ibland lyssnar jag inte alls. Det spelar faktiskt inte någon roll."

Karin Erlandsson





SEDAN KARIN ERLANDSSON började gå regelbundet i söndagsgudstjänsten har hennes helger blivit lugnare. FOTO: PIXABAY / MALIN AHO

”stunden då vi älta”. Den heter tack-sägelsen, för, som teologen Patrik Hagman skriver, tacksamhet är det enda som rår på det värsta.

Så kommer nattvarden.

Den är.

Det räcker med det tror jag. Nattvarden är för stor för att jag ska sätta ord på den, och jag förstår den inte ens.

Inte är det heller så att jag varje söndag verkligen känner att Kristi kropp är för mig utgiven. Ibland tänker jag mer på att hinna skala potatis till lunchen, än på brödet och vinet.

Men än en gång: nattvarden finns och betyder lika mycket oberoende min känsla för dagen. Jag får glömma mig själv, men jag är inte bortglömd. Större trygghet finns inte.

Och så välsignelsen.

Prästen sänder ut oss i världen med en välsignelse. Hur underbar och roligande mässan än är, kan vi inte sitta kvar i kyrkan hela veckan. Vi ska ut, bort och hem.

Men vi blir inte lämnade vind för våg, mässan slutar med det finaste: Guds välsignelse.

JAG HAR GÅTT i kyrkan i princip varje söndag de senaste sjuttio söndagarna. Vad har hänt med mig?

För det första: söndagarna är lugnare. En mässa ger mig tid att landa i veckans sorger och glädjeämnen. Det är enklare att helga en vilodag som inleds med mässa.

För det andra har mässorna blivit en ritual och en veckovila jag varken kan eller vill vara utan.

Det är en punkt och en början, en timme kravlöshet i heligt sällskap, och jag påminns om att mitt liv är bättre med Gud än utan.

Det där vet ju Linnea också.

Det är därför hon varje söndag sitter i bänken framför och det är därför hon sträcker sin hand bakåt mellan spjalorna för att krama min hand.

Jag kramar tillbaka och viskar ”Guds frid”.

Fontana Media på Bokmässan!

Helsingfors 27–30.10



Torsdag 27.10
Kl. 16

Nåd för nya världar

Hur smakar den lutherska nåden? **Karin Löfgren** och **Johan Westerlund** samtalar om behovet av Martin Luther. Tottiscenen

Fredag 28.10
Kl. 15.30

Om konsten att tro, hoppas och verka

En biografi över **John Vikström** skriven av **Gustav Björkstrand**. Kyrkpressens chefredaktör **May Wikström** samtalar med dem om kyrka, samhälle och vägen framåt. Edith Södergran-scenen

Lördag 29.10
Kl. 15.30

Söndagsskola för vuxna

Hur ser det ut när en frän och frejdig teolog sätter vuxna på söndagsskolorbänken? Tja, ingen katederundervisning utlovas åtminstone av **Patrik Hagman**. Totti-scenen

Söndag 30.10
Kl. 14.30

Ett ”PS” för vår tid

– det nya tillägget till psalmboken I advent är det officiell premiär för 147 nya psalmer på svenska. **Karin Erlandsson** och **Johanna Almark-Mannila**. Edith Södergran-scenen
Kl. 15

Låt dig inspireras!

Ja! Äntligen! Årets inspiratör och bloggare Amanda Audas-Kass kommer i bokform med visa vardagstankar. Totti-scenen
Kl. 16

När allting faller på plats

Är det här **Tommy Hellstens** ärligaste bok? Kanske. Terapeuten och teologen brottas med frågan om att misslyckas, förlora och motvilligt hitta Gud i allsammans. Totti-scenen



Patrik Hagman



Tommy Hellsten

BOKEN

Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi

FILM. De sista åren av Niilo Yli-Vainios liv var han sjuk och kraftlös. Ändå stod han i centrum av en väckelse. Hans brottning med Gud intresserar Seppo Lahti som skrivit manus och gjort en film om honom.

Gör film om Yli-Vainios inre kamp

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

När hälsan sätter stopp för pingstpredikanten **Niilo Yli-Vainio** och han går i sjukpension 1976 drabbas han av depression.

– Han är mycket nedstämd och tror att hans tid som predikant är över. Han tror att det är Guds vilja han ska stanna i sin stuga i Härmä får han en inbjudan att resa till Australien.

– Där upplever han en beröring av den helige Ande som säger att han ska ändra tonen i sina predikningar, berättar Lahti. I trettio år hade han predikat att den som inte tror blir förtappad, vilket visserligen är sant, men hans predikningar var dystra och negativa. I Australien får han en förståelse för att Gud är kärlek och det budskapet börjar han predika redan där.

Det nya budskapet gör snabbt Yli-Vainio till en kändis när han återvänder hem 1977. Tusentals människor fyller salarna han predikar i. Folk står i bänkarna och det sker under. Han står i centrum av omvälvande förändringar och händelser. Journalister svärmar runt honom och kamerorna surrar. Det kommer inbjudningar från utlandet.

– Allt det här händer på en mycket kort tid. Han är en sjuk man som blivit opererad för cancer och han lider fortfarande av sjukdomen. Han orkar egentligen inte men går på ändå. Gud ger honom kraft.

Sjuk man i centrum

Det har skrivits två romaner om Niilo Yli-Vainio men någon film om honom har inte gjorts, förrän nu. Seppo Lahti har levt med tanken om att göra en film om predikanten i två år.

– Än i dag talar folk om honom. Jag har läst böckerna om honom och sett hans predikningar på dvd. Han börjar kännas nära och hans tankar intressanta.

Det är Yli-Vainios inre kamp som intresserar Lahti, inte det yttre som hans kändisskap. Hur tänker han och hur känns det? Hur klarar han av pressen? Vad diskuterar han med Gud och hur hjälper Gud?

– Filmen handlar om hurdan Yli-



Vainio var som person. Han förde både en andlig kamp och en kamp mot cancer. Hurdan var han? Jag tycker att vi kommer till ett svar på den frågan i filmen.

Yli-Vainio förstår inte varför Gud valt honom, en sjuk man.

– Det fanns ju yngre män. Det var inget speciellt med honom. Det är ett ständigt böneämne för honom och han brottas med frågan.

Då Yli-Vainio alltmer sällan är hemma påverkas också relationen till hustrun **Linnea**.

– Det här talar de om och kämpar de med. De har en varm och nära relation men också hon har sin egen bönekamp.

Även om mötena inte är viktiga i filmen ingår ändå några mötessekvenser. – Vi skulle gärna inkludera autentiska filmklipp från hans möten. Jag är övertygad om att någon filmat på smal-film. Men vi har inte hittat något.

Yli-Vainio dog i Spanien 1981. Då ha-

SEPPO LAHTI intresserar sig för människan Niilo Yli-Vainio, mannen bakom väckelsen och kändisskapet.

NIILO OCH Linnea Yli-Vainio med sina barn 1959. Ett barn föddes 1960. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

”I Australien får han en förståelse för att Gud är kärlek och det budskapet börjar han predika.”

de han stått i centrum av en väckelse i knappt fyra år.

På bio i Karleby

Teamet bakom filmen *Valkoinen yöperhonen* (Den vita nattfjärilen) består av karlebyborna Seppo Lahti och **Jari Ruotsala**. Det är en dramafilm som inleds med en tio minuter lång dokumentärdel. Filmen görs med nollbudget.

– Vi har inga pengar. Inga alls. De kostnader som uppstått har vi betalat ur egen ficka. Därför kan vi heller inte betala skådespelarna. De ställer upp utan ersättning.

Yli-Vainio spelas av **Joakim Terinen** som gör sin debut som skådespelare.

– Valet var svårt, för jag sökte naturligtvis en bra skådespelare men också en som trovärdigt kan spela Yli-Vainio. Det är viktigare för mig att skådespelarna kan leva rollen än spela den. Det skådespelaren gör framför kameran måste komma inifrån.

Utseendemässigt liknar Terinen inte Yli-Vainio och Lahti är beredd på att folk reagerar på det.

– Men som personer liknar de varandra. Precis som Yli-Vainio är Terinen en predikant som lever med Gud från morgon till kväll.

Lahti säger att det är svårt få finansiering för filmer med kristet budskap.



– Kristna och troende människor står inte högt i kurs när fonderna fördelar bidrag. Det har vi erfarenheten av här i Mellersta Österbotten. Vi har bra kameror, men vi har inte råd att använda oss av alla tekniska hjälpmedel.

Filmen ska vara klar redan i år och klipps som bäst. Filmen blir mellan 90 och 120 minuter lång. Lahti och Ruotsala har reserverat en biograf i Karleby för två föreställningar, men vilka datum det blir är ännu öppet.

– Min gissning är att det sker om en och en halv månad, i början av december.

Lahti räknar också med att filmen i något skede kommer att visas på någon kristen tevekanal.

Själv är han rätt nöjd med slutresultatet.

– Vi har jobbat hårt och jag är inte hundraprocentigt nöjd. Men jag är nöjd. Filmen är tillräckligt bra för någon dålig film vill jag inte göra. Hade vi haft en stor budget hade resultatet varit annorlunda.

Dålig kvalitet på kristen film

Seppo Lahti kom till tro för tio år sedan. Han är pensionerad redaktör och har skrivit en hel del pjäser för teater och gjort kortfilmer.

– Sedan jag kom till tro har jag in-

tresserat mig för andliga frågor och jag drivs av en vilja att sprida Guds ord.

Jari Ruotsala jobbar som yrkeshögskollärare och lär eleverna att göra filmer, speciellt animerade filmer. Han sköter kameran och klipper.

– Att skriva manus känns naturligt för mig. Jag har gjort en hel del teater och regisserat. Jag har också gjort ett tiotal kortfilmer, säger Lahti.

Ruotsala och Lahti har tidigare gjort två filmer med andligt innehåll tillsammans: *Pyhä kosketus* (helig beröring), 2014, är en dokumentärfilm om hur Gud mirakulöst botar sjuka samt *Lasilinna* (glasslottet) ett år senare. Den är en dramafilm om en ung kvinna som kämpar mot depression. Hon söker desperat efter hjälp tills Gud helar henne.

– Den filmen bygger på verkliga händelser.

Den första filmen har visats på cirka femton orter i Finland och på teve. Den har också visats för immigranter i Sverige och Kanada. Den andra filmen har visats två gånger i Karleby och på en kristen tevekanal.

– Som kristna borde vi mer aktivt använda film som kanal för att nå ut med Guds ord. Därför är det viktigt för mig att göra filmerna. För Jari är det kanske viktigare att göra en konstnär-

ligt bra film. Det är också viktigt för mig, men inte lika viktigt som budskapet.

Han ser en bristande kvalitet som ett vanligt problem när det gäller filmer och teater med kristet budskap.

– De flesta filmerna är amerikanska, det är inte många som gör kristna filmer i Finland. **Klaus Härö** är ett undantag och hans film *Post till pastor Jakob* hade ett klart kristet budskap. Den filmen är bra.

NIILO YLI-VAINIO

- **Född 1920** i Alahärmä, dog i Spanien 1981.
- **Pingstpredikant från** och med 1947. Verkade i Sverige 1967–71, i Vasa från 1973–1976.
- **Drabbades av** cancer 1967. Flyttade som sjukpensionär tillbaka till Härmä 1976.
- **Led av** depression då han trodde att han predikat färdigt utan att profetian han fått 1956 om en stor väckelse gått i uppfyllelse.
- **Blev bjuden** på en sju veckor lång resa till Australien för att vila upp sig 1976.
- **När han** återvände 1977 samlades tusentals människor till Yli-Vainios karismatiska möten där folk blev helade och berörda av helig Ande.

Följ med oss till ISRAEL

du blir aldrig densamma mer

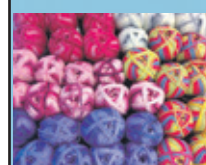
Dan Johansson Birgitta o Olle Rosenqvist Inger o TG Gull. Priset inkl. halvpension och utfl. enl. program Jerusalem/Döda Havet/Haifa/Tiberias/Tel Aviv/Jaffa Finnairs flyg **20-30.3.2017** Pris 1695 € Boka före 20.10 med 50 € rabatt

www.idealresor.eu  info@idealresor.eu

Välkomna på

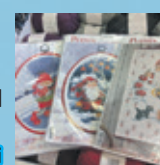
4 års kaffebjudning fre-lö 14-15.10

-40% på alla broderiförpackningar (utom nyheter)
-20% på alla presenter, Funny socks garn 9,50



Susannes
shop

Nybrov. 4, Lappfjärd
040-5380 409
www.SusannesShop.fi



Orolig mage?

Sunwic®

IBS

Känslig tarm – IBS

Var tionde finländare lider av känslig tarm (IBS) utan fastställd diagnos. Typiska symptom är uppsvälldhet, diffusa magbesvär luftbesvär, förstoppning eller diarré.

Sunwic IBS är ett livsmedel för speciellt medicinskt ändamål för kostbehandling av känslig tarm (IBS) och förstoppning.

I hälsokostaffärer och på apotek.

www.valioravinto.fi



För en mage i balans.

1960
Valioravinto



Fridfull Jul på Härmä Spa

2 dygn **330 €**/pers.

3 dygn **375 €**/pers.

4 dygn **415 €**/pers.

5 dygn **450 €**/pers.

Inneh. inkvartering i dubbelrum, frukost, halvpension måltider, kvällsmål på julafton, fri tillgång till spabadet och gymmet, inträde till jultidens danser samt julprogram.

 **HÄRMÄ SPA**

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

ELLIPS

Feg läsare

Jag tänker ofta på det där citatet ur **Franz Kafkas** brev till vännen **Oskar Pollak**: "Vad vi behöver är böcker som drabbar oss som en smärtsam olycka, som när någon vi älskar mer än vi älskar oss själva dör, som får oss att känna det som om vi hade drivits ut i skogen, långt från alla andra människor, som en självmördare. En bok måste vara yxa för den frusna sjön inom oss."

Så borde det vara, tänker jag. Vi borde väckas, inte sövas ner, vi borde läsa nuets tecken, ingripa mot orättvisor och möta smärtan.

Ändå ligger jag på kvällen i min säng och tröstarläser mina favoritböcker om och om igen – och inte ens hela böcker, förstår ni, för jag hoppar över de ställen som jag vet att jag kan undvåra utan att missa det som jag behöver.

Det sorgliga har jag sört tidigare, det drabbar mig inte så hårt längre. Vissa scener är mig så välbekanta att jag ser dem framför mig utan att ha läst ett ord.

Av nödtvång, för att skydda mig själv, har jag blivit en misslyckad läsare. Det hemska och nya, det jag måste ta mig an i arbetet, läser jag snabbt och koncentrerat, med boken en armslängd ifrån mig. Vid ett kulturellt mingelparty beskriver jag mitt dilemma, överkänsligheten inför nya litterära favoriter. En bekant betraktar mig intresserat. Det måste vara besvärligt för en recensent, säger hen.

Ofta försöker jag försvara eller bortförklara mitt tillstånd. Lider jag av en lindrig variant av Stendahls syndrom?

Jag botar mig med lugnande omläsning och tänker: Om den som skrivit den här boken bara visste vad den blivit för mig. Inte en yxa, men en källa.

■ SOFIA TORVALDS



Om att lära sig leva innerligt

BOK. Att ta sin konst på allvar, att försöka välja sitt liv och ibland inse att det inte går. Ylva Pereras debutroman *Dödsdalsdansösen* handlar om att leva i en värld som kunde vara magisk men ofta blir tragisk. – Jag tror vi alla längtar efter att misslyckas men ändå märka att det bär.

TEXT: SOFIA TORVALDS FOTO: CAROLINA HUSU

Den amerikanska balettdansösen **Marta Becket** åker genom öknen tillsammans med sin följeslagare Ed. Vid Highway 395, i Death Valley Junction, dödsdalsens korsning, hittar de en övergiven teater, och där grundar Becket Amargosa Opera House, en scen där hon uppträder varje kväll, ibland enbart inför den publik hon själv målat på väggarna.

I Åbo: Miranda kokar te i sitt studentkök och det skrämmer skiten ut henne att hon använder en mugg som hon fått av sin moster till konfirmationen eller studenten. Den har blivit hennes utan samtycke, och hon vill vara någon med en egen Stil. En Marta Becket, en kvinna som gör allt för konsten och inte väjer undan ens för de mest megalomaniska planer.

En balettdansös i öknen. Studerande i Åbo. Historierna vävs ihop till en helhet i **Ylva Pereras** debutroman *Dödsdalsdansösen*, nyss utkommen på nya Vilda förlag.

– Boken är väldigt präglad av tjueningen i att gripa en oväntad chans och medvetet försöka göra något häftigt av den. Jag tänker ganska ofta: tänk om världen skulle vara lite mer magisk, tänk om världen skulle vara lite mer som en konstig film, så att allt är nästan som vanligt men ändå lite skevt, säger Ylva Perera.

Så vill hon försöka skriva: om folk som faktiskt svarar på sådana impulser.

– Och tar sig själva på så otroligt stort allvar, och sin konst på så stort allvar, vilket jag själv tycker är väldigt svårt.

Då hon var sjutton–arton var Ylva Pereras största rädsla att missbruka livet, att inte ta livet på det allvar det förtjänar.

– För mig är det invävt i duktighets- och prestationskomplex, och det är jag väldigt kritisk till. Men det finns också nånting emancipatoriskt och ansvars-

tagande i det: att livet är en gåva, att man vill finnas på jorden för att göra den bättre. Ta sin plats på jorden på allvar utan att det blir ett navelskådande projekt.

Hur vara icke-perfekt

Vissa scener började hon skriva då hon var 21–22, nu är hon 27. Bokens Miranda tycker det är viktigare att vara någon och göra något unikt än att verkligen komma fram till vad som skulle vara meningsfullt att göra och vara.

– När jag var yngre upplevde jag kravet att inte missbruka livet som en konkret press. För mig är det också kopplat till en konstig dygdmoral. När jag började studera hade jag jättehårda krav på mig att engagera mig i mina studier men också vara ute tillräckligt sent på kvällen, tillräckligt många gånger i veckan. Jag ville verkligen leverera på alla punkter – och det var ju bara en ny form av plikt känsla, idén av den häftiga unga kvinnan.

I boken står Miranda i sitt kök och har ångest över muggen hon inte valt själv.

– Samtidigt är det en chimär att tro att vi ska kunna välja helt och hållet, att tro att om jag bara kan välja mina muggar själv så blir jag en egen person. Jag är ju ändå en produkt av min familj, släkt och kultur.

Men din bok handlar också om integritet, om omöjliga val som ändå måste göras. Varför är den tematiken intressant för dig?

– Det skriver jag om för att vi lever med tanken att vi kan välja våra liv, iscensätta våra liv, men i min berättelse blir det tydligt att det inte är ett val alla människor kan göra. Jag är irriterad över att man förväntas kunna göra vad som helst bara genom att själv ta ansvar och rycka upp sig. Det kan man inte.



YLVA PERERA drivs av socialistiska ideal, solidaritet, feminism och miljöengagemang. – Det här finns ju också i kristendomen, men jag glömmer ofta bort att det är så.

Bokens Ed försöker rädda en ung kvinna som inte vill bli räddad, rädda henne på sitt eget sätt, enligt sin plan.

– Det har varit en del av min egen utmaning i mitt "rädda världen"-projekt, att inte ta det som en frälsningsmission och bli en hjälpare. Vi hamnar väldigt lätt in i det när vi lever som privilegierade vita västerlänningar. Vi vill hjälpa, men har svårt att vara lyhörda för hur ser ut för en annan människa.

Men *Dödsdalsdansösen* lyfter också fram ungas psykiska ohälsa. Marta Becket förverkligar sitt konstprojekt med orubblig integritet, men Mirandas megalomaniska infall får oförutsägbara följder, inte minst för henne själv.

– Om jag tänker på mig själv och mina vänner så känner jag nästan ingen som inte gått i terapi eller besökt psykologen under sin studietid. Det är helt vrickat. Vi har så otroligt fina förutsättningar, men att många insjuknar i psy-

Distanserad dramatik

BOK

Vänd om min längtan

Författare: Ann-Luise Bertell
Förlag: Marginal 2016

I en avsides by i Vörå sitter Maria Alina i sitt hus. Ofta får hon besök av J.R. Ewing, ibland kommer hemvär-



darna som hon inte minns namnen på och mellan varven undrar hon hur korna har det trots att ladugården står tom numera. I en del kapitel summerar hon sitt liv, i andra skriver hon brev till Lydia om hur hon har det nu och om det hon velat göra på annat sätt medan tiden ännu fanns.

Ann-Luise Bertell har hämtat inspiration från sin mormors liv, men poängterar i bokens efterord att *Vänd om min längtan* är en

helt fiktiv berättelse. I romanen skildrar hon Maria Alinas barndom i Vörå, broderns avfärd till Kanada, Maria Alinas egen resa över Atlanten en tid senare och de faktorer som gjorde att hon återvände till Vörå.

Maria Alinas liv saknar inte dramatik. *Vänd om min längtan* innehåller både oväntade dödsfall, stora beslut och skrämmande möten. Bertells språk känns genomarbetat och berättelsen innehåller de-

taljer som stannar kvar hos läsaren länge efteråt. Men det som också stannar kvar är en känsla av att den här berättelsen hade kunnat bli något mer. Trots de stora händelserna är det ofta svårt att på allvar dras med i Maria Alinas liv och utmaningar och dramatik förblir ett muller i bakgrunden som sällan utvecklar sig till ett rejält åskväder. Maria Alina förblir också en lite svårgripbar huvudperson. Egent-

ligen är det hennes mor Margareta som får de tydligare konturerna. Margareta är den som vänder om hästars längtan så att de inte ska vilja springa hem till den tidigare ägaren och som försöker lära sin dotter att ta drömmarnas varningar på allvar. Ann-Luise Bertells berättelse både hänger ihop och känns trovärdig, men läsaren har svårt att på allvar komma Maria Alina in på livet.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

”Jag är irriterad över att man förväntas kunna göra vad som helst bara genom att själv ta ansvar och rycka upp sig. Det kan man inte.”

kisk ohälsa kan handla om att man inte kan leva upp till idealet att alla dörrar står öppna för oss. Jag tror att en del orsak till att folk insjuknar är att de inte vet hur de ska vara icke-perfekta.

Hon önskar att presterandet inte var ett normaltillstånd, att det i stället kunde vara ett normaltillstånd att kunna ha ett riktigt sommarlov.

Jag har en god vän som för många år sedan sa till mig att man inte ska vila från arbetet utan arbeta från vilan – då tyckte jag det var jätteidiotiskt men nu tycker jag det är väldigt klokt. Vilan ska vara grundläget, och sedan ska du därifrån kunna gå ut och göra saker. Än är jag inte där, men jag skulle vilja vara det.

Längst bak i kyrkan

Ylva Perera är uppvuxen i en prästfamilj, sedermera en biskopsfamilj, hon har varit delegat vid Ungdomens kyrkodagar och aktiv i sin hemförsam-

ling i Åbo. Men boken innehåller väldigt lite andlig tematik – om vi bortser från en karikerad missionstant i kaftaner och stora träsmycken. Det var medvetet, säger hon.

Jag bestämde mig tidigt för att jag i det här skönlitterära projektet inte alls tänker ta ansvar för att min pappa är biskop, det får han sköta, han sköter det bra. Min skönlitteratur kan inte ha något med det att göra. Jag är väldigt öppen med mina politiska åsikter och med att jag står väldigt långt till vänster, men både när det gäller det och min tro så har jag ingen agenda då det kommer till att skriva.

Hon är uppvuxen i Kimito, i en ganska sekulär miljö där det inte fanns kristen ungdomsverksamhet, där hennes pappa till hennes lättnad var lika känd som fotbollstränare och som kaplan och hennes mamma lika känd som lärare och som kaplanens fru.

Jag har aldrig kunnat göra det till min identitet att vara en församlingsmänniska, och i det här skedet av mitt liv känns det ganska skönt. Samtidigt är det en del av mig att jag har en tro, men jag är inte på det klara med hur den tar sig uttryck. Den är mycket enkel och handlar om grundtrygghet. Den hänger ihop med att jag haft en familj som jag känt mig trygg i, fast vi också haft våra meningsskiljaktigheter. Det finns en parallell till tron där jag känner mig trygg i den fast vi också har våra meningsskiljaktigheter.

För henne är kyrkan inte ett identitetssammanhang, hon känner sig ibland malplacerad i gudstjänstgemenskapen.

Jag har kanske ett behov av att vara den som kommer lite sent och sitter längst bak i kyrkan, med uppdragna knän. Men det är ändå fint att jag får vara där och göra det.

Kort om ljus och mörker

BOK

Korta stycken

Författare: Johan Bargum
Förlag: Förlaget 2016

Korta stycken av Johan Bargum är en samling miniatyrnoveller, de kortaste bara en halv sida. På hur många rader kan man må-

la upp en värld?

Texterna är ofta melankoliska, de utspelar sig i en vardag med ett stänk av något magiskt, de målar upp bilder av små förluster och av stora. De fångar ett ögonblick i ett skeende, en liten förskjutning, ofta står berättelsen på tröskeln till en förändring.

Många av styckena handlar om insikter av



den sort vi plötsligt drabbas av när någon vi trodde oss känna framstår i ett lite annorlunda ljus. De kan också vara roliga, som när författarinnan till bästsäljande historiska romaner dör snöpligt, just när hon inrett ett rum på åldringshemmet, och överraskande stöter på Jesus i himlen. Bargum raljerar också med sin författaridentitet, men han är som bäst när han är smådyster och längtansfull.

Mörkt, plågsamt, sublimt

BOK

Naondel. Krönikor från Röda klostret

Författare: Maria Turt-schaninoff
Förlag: Förlaget 2016



Berättelsen börjar med Kabira som möter Iskan, visirens son, under kryddmarknaden det året hon fyller nitton. Hon fångas av honom, hon fångas kanske av henne, men än mer av källan Anji som ligger på Kabiras familjs ägor. Anji är en källa som skänker både liv och död och i vars vatten man kan läsa glimtar av framtiden. Dess hemligheter förvaltas av Kabira, den äldsta dottern, men snart har hon berättat dem alla för Iskan.

Och så börjar en berättelse om grymhet och makt, om förlust och sorg och nästan outhärdligt lidande. Den berättas av de starka kvinnor som av olika skäl tillfångatas och transporteras till det palats Iskan bygger i Ohaddin, vid källan Anji (nu tillbommad och låst för alla andra utom Iskan och hans söner).

Så går åren för Kabira, den försmädda första hus-trun, sedan länge uppgiven och uppfläkt i sitt innersta och berövad sina barn. Med åren får hon några som hon kunde kalla vänner – om hon klarade av att tänka en sådan tanke – och när fler starka kvinnor anländer till palatset börjar de smida planer på flykt. Men vem kan undkomma Iskan, den svartögda man som druckit av källans svarta vatten så att han nu kan bestämma över liv och död?

När berättelsen börjar vet vi hur den ska sluta: på ön Menos, i Röda klostret. Det

här är nämligen en historia om hur klostret grundades, om vad de första kvinnorna på Menos genomled för att skapa en fristad för sina efterföljare: en plats där kvinnor kan leva tillsammans och lära sig nya saker, utan att någon-sin behöva frukta våld eller förföljelse.

I Naondel väver Maria Turt-schaninoff en tjock och skimrande matta av berättelser, vackra och grymma, och i Iskan har hon skapat en skurk som hör till de intressantaste och mest fäsansfulla i fantasylitteraturen, en riktig fallen ängel.

Både språkligt och strukturellt fungerar den här berättelsen från början till slut. Här finns ingen tomgång och inga ointressanta personer. Tvärtom – om något klander ska riktas mot bygget är det att det hade kunnat vara längre, en del av kvinnorna hade jag gärna läst mer om.

Samtidigt är det här uttryckligen en kollektiv berättelse, en skildring av hur enskilda plågade kvinnor hittar varandra och bygger upp något nytt. I centrum, väntande i skuggorna, står den unga Iona, flickan som är uppfostrad att bli ett villigt offer för att hennes folk ska ha välstånd.

Jag ska inte avslöja hur det går, bara att Maria Turt-schaninoff löser det mästertligt. Det är bitvis nästan olidligt spännande, ibland plågsamt att läsa och sedan vackert och stort och meningsfullt, som riktigt god fantasy ska vara. Sublimt, alltså. Den här boken kommer att bli stor överallt.

■ SOFIA TORVALDS



NAONDEL ÄR Maria Turt-schaninoffs mest imponerande verk hittills, tycker KP:s recensent. FOTO: NIKLAS SANDSTRÖM

En av mina personliga favoriter är en av samlingens längsta (knappst fyra sidor), den handlar om ett seglande par som hittar en liten blond pojke på en ö. Här väver Bargum in det magiska med det melankoliska i en berättelse där allt sitter rätt.

Men jag gillar också de noveller som handlar om att åldras och som närmar sig frågan ur olika perspektiv. När vi läser om morfadern som inte längre klarar

av att segla (spräcker genuan, tappar klubbflaggan i sjön, går på fel sida om en nordprick och får bogseras till närmsta varv), vem identifierar vi oss med då, med seglaren eller de irriterade barnbarnen? Det är som om författaren testade olika hypoteser, och jag köper dem alla.

På hur många rader kan man måla upp en värld? Det behövs inte så många, inte om man är Johan Bargum.

■ SOFIA TORVALDS

PSALMVÄVEN OKTOBER

1 L	2 M	3 J	4 D	5 G	6 R	7 I	8 P	9 N	10 U	11 A	12 T	13 B	14 K		15 H	16 G	17 M	18 D
19 O	20 F	!	21 U	22 C	23 M		24 O	25 L	26 N	27 E	28 B	29 H	30 T	31 H	32 A	33 R	34 C	35 O
36 L	37 K	38 J	39 B	40 S	41 D	42 M	43 P	44 I	45 L	46 E	47 R		48 U	49 G	50 B	51 S	52 F	53 A
54 G	55 M	56 T	57 E	58 L	59 C	60 U	61 F	62 G	63 M	64 P	65 R	66 O	67 A	68 T	69 B	70 M	71 M	72 L
73 P	74 F	75 O	76 N	77 B		78 G	79 I	80 R	81 O	82 P	83 M	84 G	85 B	86 U		87 H	88 A	89 E
90 C	91 K	92 T	93 M	94 J	95 L	96 A	97 G	98 J	99 E	100 P	101 B	102 I	103 F		104 H	105 R	106 B	107 G
108 T	109 N	110 M		111 R	112 L	113 M	114 E	115 K	116 B	117 M	118 F	119 D	120 S	121 C	122 E	123 B	124 U	125 O
126 R		127 M	128 A	129 T		130 R	131 F	132 H	133 I		134 O	135 G	136 N	137 L	138 P	139 K	140 J	141 B

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A Cowboys i Sydamerika

67 11 128 88 32 96 53
- B När försynthet går för långt

123 85 101 39 28 77 13 69 106 50 116 141
- C Ur den tog man snus

90 22 121 59 34
- D Flod i Florens

4 41 18 119
- E Belysning överallt

27 122 114 99 89 46 57
- F Poetiskt

118 52 20 131 61 74 103
- G Legendarisk Formel 1-förare

107 49 5 16 78 135 97 62 54 84
- H Fru i huset

15 31 132 104 87 29
- I Sov prinsessan illa på

79 7 133 102 44
- J Andlöst grundämne?

98 38 140 3 94
- K Hektors stad

139 115 37 91 14
- L Rymma men inte smita

25 95 45 137 58 72 36 1 112
- M Är Familjen Flinta

127 55 2 70 113 23 63 117 17 110 71 42 83 93
- N Skyddar gryta eller tänder

9 26 109 76 136
- O Bjuda emot

134 66 35 81 24 75 125 19
- P Officiellt ord för klass

100 8 73 82 43 64 138
- R Stresshormon

33 130 47 6 111 126 65 105 80
- S Många faller denna årstid

51 40 120
- T Ett slags hjälp i nöden

12 56 108 68 92 30 129
- U Gör reklam

86 124 10 48 60 21

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-U. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A67, den andra A11 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-U bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 233, vers 3, som börjar med orden "När världen vill oss snärja". Vinnare i förra Psalmväven är: **Ulla Ahlö**, Bosund, **Gunilla Söderholm**, Dalsbruk och **Birgitta Sten**, Borgå. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.



SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 1.11.2016.

Märk kuvertet "Oktober-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalms nr och vers i Psalmboken:

Som börjar med orden:

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”Om ni inte får se tecken och under, så tror ni inte.”

Läs mera i Joh. 4:46–53.

OM HELGEN

Reformation och märkesår

På söndag firar vi reformationsdagen. Dagen firas av många olika protestantiska kyrkor, ofta omkring den 31 oktober som är det datum när man tror att Luther spikade upp sina 95 teser på kyrkporten i Wittenberg. I år inleder den här söndagen dessutom kyrkans märkesår som firas för att det år 2017 har gått 500 år sedan teserna spikades upp.



RUNT KNUTEN

”Välkommen med och stöp!”

Ljustöpning inför kommande basar i Grankulla kyrkas nedre sal kl. 9–15.

VÄLKOMMEN TILL SNOAN:

ÖPPNA DAGAR I ADVENT 30.11–4.12.2016

Du kommer de dagar som passar dig och använder dem som du själv vill, till vila, bön, eget arbete eller till att bara vara. Snoan erbjuder sin miljö med morgonmessa, tidedböner och måltider. Under dagarna råder tystnad. Möjlighet till samtal finns. Vårdar: Åsa Westerlund och Elsa Tenhonen Pris: 50 € per dygn. Välkommen!

Retreatgården Snoan
www.snoan.fi
019-244 3032



INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Robin Norrbäck 044 027 0293, robin.norrbäck@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, jccenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRÄKTELSEN BORIS SALO



ILLUSTRATION: KARSTEIN VOLLE

Kärleksdynamit

DET KRISTNA evangeliet förvandlar både människor och världshistorien. Evangeliet är, med Paulus ord, en Guds kraft (dynamis) till frälsning. Paulus visste det av egen erfarenhet, liksom Luther långt senare. Vad händer? Jag söker svaret i Luthers anda med hjälp av trosbekännelsens tre trosartiklar.

FÖR DET första: Evangeliet befriar oss till skapelseidentitet, bort från slump- och jämförelseidentitet. Vi är inte resultatet av ett kallt öde eller en slump. Vi behöver inte kämpa för vår identitet i en tröstlös jämförelse med andra där vi antingen hamnar i högmod eller missmod. Vi har en identitet och ett värde som Guds skapelser.

FÖR DET andra: Guds goda skaparverk slås sönder, på det personliga planet och i samhällsstrukturer. Men så händer den stora explosionen, överraskningen och paradoxen. Evangeliet konkretiseras och personifieras i en historisk person, Jesus Messias. Gud går själv in i en brottningskamp på liv och död mot de stora livsutmanarna synd, död och den onde. Och han segrar över dem. Vi erbjuds en nådidentitet i stället för att duka under i en prestationsidentitet som ska förtjänas och leder till krav och kvav. Prestationsidentiteten dyker upp i olika former. Den kan ibland vara delorsak till depression och utmattning och finns, i dess mest extrema form, hos självmordsbomber. För ett liv under gärningskrav leder förr eller senare till destruktivitet. Nådidentiteten ser att Jesus har betalad skulden. Vi frigörs till att vända oss om från det destruktiva, med Paavo Ruotsalainens ord: ”I ljuset av Golgata vågade jag börja bekänna min synd”.

FÖR DET tredje: Vi befrias, som en prästkollega myntade det, till en samhörighetsidentitet. Tillhörighet är ett av människans grundbehov. Evangeliet för oss in i en gemenskap, de heligas samfund. Vi räddas från individualistisk självdestruktiv identitet, där man är sig själv nog och sin egen lyckas smed. Samhörighetsidentiteten gör det andliga ellitänkandet på porten, om det är så är i nyandlighetens anda eller i ett försök att bygga ett religiöst ghetto som man gjorde i klosterväsendet på Luthers tid. Skapelse-, nåd- och samhörighetsidentiteterna är djupast sett en treenig kärleksidentitet. För Gud den treenige, som Fader, Son och Ande verkar ju i allt detta, en Guds kärleksexplosion. En Guds kraft till räddning att ta emot – på livets alla plan.

Boris Salo är kaplan i Jakobstads svenska församling.

#bönetwitter

Tack Gud, för att den kärleksidentiteten som Jesus fick, också för hans skull är vår, så att du säger: ”Du är min älskade son/dotter.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Boris Salo.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 33:20–22
eller Jer. 3:14–15

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 1:16–17
eller Ef. 6:10–18

EVANGELIUM
Joh. 4:46–53

Reformationsdagen. Temat är ”Trons grund”.

PSALMFÖRSLAG

109, 252, 550, 216 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

BORIS SALO är kaplan i Jakobstad. Han är också en författare och föreläsare som är fascinerad av Markusevangeliet och brinner för ALPHA-kurser och äktenskapskurser.

Boris Salo skriver betraktelsetexter i Kyrkpressen de närmaste fyra veckorna.

KALENDERN 14–20.10

DOMPROSTERIET

● **BORGÅ**
LÖ 15.10 KL. 18: MUSIKGUDSTJÄNST med nya psalmer i domkyrkan. Wilén, Helenelund, Söderström, Tollander, Camilla Cederholm, Helene Liljeström, Borgå Kammarkör, Barnkören Diskanten, Östra Nylands kyrkosångskrets samt musiker. Gudstjänsten bandas av Yle och sänds i TV på Marie bebådelsedag 26.3.2017.
SÖ 16.10 KL. 10: GUDSTJÄNST I EMSALÖ KAPPELL, Lindberg, Helenelund

KL. 12: EKUMENISK HÖGMÄSSA i domkyrkan, televisering, liturger Rebecka Stråhlman, Leif-Göte Björklund, predikan: Björn Vikström, Catarina Olin, organist Reidar Tollander, Borgå Kammarkör, dir. Eric-Olof Söderström, Amigo Choral, dir Sören Lillkung, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp, barnansvarig Jenni Antila. I messan medverkar personer från olika kyrkosamfund.

● **LAPTRÄSK**
sö 16.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan, AK, PJ
on 19.10 kl. 9.30: Vuxen-barn i församlingshemmet
on 19.10 kl. 18: Bastukväll för män i församlingshemmet källare, AK

● **LILJENDAL**
lö 15.10 kl. 17: Cellis i Mariagården
sö 16.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan, AK, PJ
sö 16.10 kl. 14: Högmässa i Andreaskapellet, Robert Lemberg, Arno Kantola
ti 18.10 kl. 10: Vuxen-barn i Mariagården
on 19.10 kl. 18: Bastukväll för män i församlingshemmet källare i Lappträsk, Lappträskvägen 24 B, AK

● **LOVISA**
Orgelberättelse: för barn 7–11år fr 14.10 kl 10 i kyrkan. När valen slukade Jona. Anna Brummer, berättare, Katri Vanhamäki, organist.
Gudstjänst: sö 16.10 kl 10 i kyrkan, Blom, Tollander
En Euros Café: ti 18.10 kl 11–13 i församlingshemmet – stora salen. Ingång från gården. OBS! Ny tid och plats
Pensionärsföreningen: ti 18.10 kl 13 i församlingssalen
Morgonkaffe: to 20.10 kl 8:30 i Tikva

● **PERNÄ**
Högmässa: sö 16.10 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Arno Kantola.
Mässa: sö 16.10 kl. 14.00 i Andreaskapellet, Robert Lemberg, Arno Kantola.

Allmänt tvåspråkigt diskussionsmöte: om Pernä församling och församlingsstrukturerna i Lovisanejdens kyrkliga samfällighet ordnas i Byahemmet i Gammelby on 19.10 kl. 18.00.

● **SIBBO**
SIBBO KYRKA: Sö 16.10 kl. 12, Mässa. Katja Korpi, Mauriz Brunell, gudstjänstgrupp.
Kyrkans Ungdoms Pizzakväll: LÖ 15.10 kl. 18, Kyrkoby församl.hems källare. Patrik Frisk m.fl.
Bibelstudium: Box: 16.10, 23.10 kl. 16, Bykyrkan Tabor (tema: Jobs bok). Stefan Djupsjöbacka.
Jenny-Maria: Må 17.10 kl. 17.30, Artborg 35, Luftsloths 2G. Ann-Lis Biström
Kyrkobrodererna: Ti 18.10 kl. 18.30, Jossasv. 10 bst 12. Tankar kring tack och lov, Stefan Härus.
Äldre i Söderkulla: Ons 19.10 kl. 13, Manna. Korpi.
www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELINGSFORS PROSTERI

● **JOHANNES**
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 14.10

kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högborgsgården, Högborgsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

kl. 20: Regnbågsmässa i Johanneskyrkan. Westerlund, Heikel-Nyberg, Almqvist, Böckerman. Bishop Guy Erwin predikar, kyrkoherde Johan Westerlund är liturg och kören Kaupungin naiset, ledd av Petra Lampinen, medverkar. Predikan tolkas till svenska. Före messan ges även möjligheten att delta i eller lyssna till samtal om den sexuella mångfaldens verklighet i USA och Finland. Samtalet hålls kl. 16.00–18.00 i Högborgssalen, Högborgsgatan 10 E. Samtalet tolkas till finska, vid behov kan också simultantolkning till svenska ordnas.
LÖ 15.10

kl. 18: Innan. Viskonsert med Börje Särs, medverkande även Martin Holm och Gudrun Särs. Plats: Högborgssalen på Högborgsgatan 10 E.
Sö 16.10

kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Böckerman. Kyrklunch.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Heikel-Nyberg, Böckerman, Henricson. Kronans barnkör medverkar. Kyrkkaffe.
Må 17.10

kl. 11–12: Cellverksamhet ”Guds närvaro i vår samvaro” i S:t Jacob. Gertrud Strandén.

kl.16–20: Häng i Tian. Öppet hus i ungdomslokalen. Romberg.

kl. 17.45–20: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel. Plats: Högborgsgatan 10 E. Kisa Korkman, Tiainen. Dagens gäst: Henrik Andersén.

Ti 18.10
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Joni Vikki.

kl. 13–14.30: Musikleik för i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

kl. 13: Träffpunkt. Högborgsgatan 10 E. Björn Månsson – Prästson, också ett öde.
kl: 18: Andakt i Seniorhuset på Drumsö. Terho.

kl. 18: Taizémässa i Johanneskyrkan. Heikel-Nyberg, Almqvist, Böckerman. aTSo-kören medverkar.

On 19.10

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Isaksson

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.

To 20.10
kl. 13–15: Musikleik i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Kom! Tyst retreat: på Snoan 18–20.11.2016 för Johannes församlings medlemmar. Kom och upplev en tyst gemenskap i Snoans vackra miljö! Under retreaten finns det möjlighet att delta i bibelmeditationer, vägledning, tidedböner och messor. Retreatledare: Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. Retreaten kostar 70€. Den som vill kan åka med gemensam transport för 35€. Vi startar fredag kl. 16.15 och är tillbaka söndag kl. 17.30. Anmälningar senast 2.11 till Maria Repo-Rostedt, tfn 09 23407738, 050-577 39 95, e-post maria.repo-rostedt@evl.fi.

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Isaksson

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.

To 20.10
kl. 13–15: Musikleik i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Kom! Tyst retreat: på Snoan 18–20.11.2016 för Johannes församlings medlemmar. Kom och upplev en tyst gemenskap i Snoans vackra miljö! Under retreaten finns det möjlighet att delta i bibelmeditationer, vägledning, tidedböner och messor. Retreatledare: Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. Retreaten kostar 70€. Den som vill kan åka med gemensam transport för 35€. Vi startar fredag kl. 16.15 och är tillbaka söndag kl. 17.30. Anmälningar senast 2.11 till Maria Repo-Rostedt, tfn 09 23407738, 050-577 39 95, e-post maria.repo-rostedt@evl.fi.

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Isaksson

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.

To 20.10
kl. 13–15: Musikleik i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Kom! Tyst retreat: på Snoan 18–20.11.2016 för Johannes församlings medlemmar. Kom och upplev en tyst gemenskap i Snoans vackra miljö! Under retreaten finns det möjlighet att delta i bibelmeditationer, vägledning, tidedböner och messor. Retreatledare: Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. Retreaten kostar 70€. Den som vill kan åka med gemensam transport för 35€. Vi startar fredag kl. 16.15 och är tillbaka söndag kl. 17.30. Anmälningar senast 2.11 till Maria Repo-Rostedt, tfn 09 23407738, 050-577 39 95, e-post maria.repo-rostedt@evl.fi.

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Isaksson

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.

To 20.10
kl. 13–15: Musikleik i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Kom! Tyst retreat: på Snoan 18–20.11.2016 för Johannes församlings medlemmar. Kom och upplev en tyst gemenskap i Snoans vackra miljö! Under retreaten finns det möjlighet att delta i bibelmeditationer, vägledning, tidedböner och messor. Retreatledare: Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. Retreaten kostar 70€. Den som vill kan åka med gemensam transport för 35€. Vi startar fredag kl. 16.15 och är tillbaka söndag kl. 17.30. Anmälningar senast 2.11 till Maria Repo-Rostedt, tfn 09 23407738, 050-577 39 95, e-post maria.repo-rostedt@evl.fi.

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Isaksson

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.

To 20.10
kl. 13–15: Musikleik i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Kom! Tyst retreat: på Snoan 18–20.11.2016 för Johannes församlings medlemmar. Kom och upplev en tyst gemenskap i Snoans vackra miljö! Under retreaten finns det möjlighet att delta i bibelmeditationer, vägledning, tidedböner och messor. Retreatledare: Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. Retreaten kostar 70€. Den som vill kan åka med gemensam transport för 35€. Vi startar fredag kl. 16.15 och är tillbaka söndag kl. 17.30. Anmälningar senast 2.11 till Maria Repo-Rostedt, tfn 09 23407738, 050-577 39 95, e-post maria.repo-rostedt@evl.fi.

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Isaksson

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 14.10 Claus Terlinden, Karis **Sö 16.10** 09.03 Ett ord om helgen. **Må 17.10** Daniel Björk, Helsingfors **Ti 18.10** Aktuellt. Jan Edström, Esbo **Ons 19.10** Sonja Rosbäck, Molpe **To 20.10** Maria Björkgren-Vikström, Borgå.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 14.10 Jan-Erik Nyberg, Jakobstad **Sö 16.10** Kaj Granlund, Esse **Må 17.10** Bevarade ord: Margareta Melin. Uppläsare: Monica Heikel-Nyberg **Ti 18.10** Christer Åberg, Lovisa **Ons 19.10** Bo-Göran Åstrand, Jakobstad **To 20.10** Maria Sten, Helsingfors.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 16.10 Ekumenisk gudstjänst i Borgå domkyrka på Reformationsdagen. Predikanter: Björn Vikström och Catarina Olin. Liturger: Rebecka Stråhlman och Leif-Göte Björklund. Organist: Reidar Tollander. Körer: Borgå kammarkör och Amigo Choral. Gudstjänsten sänds även i Yle Fem kl. 14.00.

VEGA

HIMLALIV

Präst, scout och frimurare

Henric Schmidt berättar om hur tilltron till hans fars, hans försmans och hans biskops omdöme ledde honom in i frimureriet. Och att det inte var en självklarhet för honom att börja studera teologi. Himlaliv på Arenan och i Yle Fem måndag 17.10 kl.18.30, repris onsdag 19.10 kl. 22.30.



Ingemar Johansson och Carl-Micael Dan

JOMALA
Tors 13.10 kl. 18: Bibelmeditation Ång.
Fre 14.10 kl. 14: Andakt på Rönngården, kl. 18 Fredagsmessa, Ång.
Sön 16.10 kl. 11: Messa i dragpelston, Ång.
Mån 17.10 kl. 19: Meditativt säng, Lax.

MARIEHAMN

15.10 Katolskmessa: kl. 10 i S:t Märten.
16.10 Ortodoxmessa: kl. 10 på Margaretagården.
Familjegudstjänst: kl. 11 i S:t Görans, M W, A L, barnkören. Kyrkkaffe.
Sinnesromässa: kl. 15 i S:t Görans, M P, A L, L N. Servering i församlingshemmet från kl. 14.
20.10 Lunchmessa: kl. 11.30 i S:t Görans, M W, J D.
Sopplunch: kl. 12 i församlingshemmet, pris 7€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 16.10 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Roger Syrén, Pipsa Juslin.
<http://sund-vardoforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 13/10 13.00: Molpe missionsstyrelsen i Bykyrkan.
Sö 16/10 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deserer Granholm.
Må 17/10 9.30: Livets bröd, Församlingshemmet.
Må 17/10 18.30: Mami och papi i Församlingshemmet.
To 20/10 13.00: Solglimten i Församlingshemmet.

KRISTINESTAD

Kristinestadsvenskaforsamling.fi
Församlingsafton: lö 15.10 kl 18 i K:stads förs.hem. Gäst: Pär Lidén, tema: "frivilligt arbete i församlingen". Norrback, servering
Gudstjänst: sö 16.10 kl 10 i L:fjärds kyrksal, Norrback, Martikainen
Lovsångsmessa: sö 16.10 kl 18 i Sideby, Pär Lidén, Norrback, lovsångsgruppen, servering. Transport 0400-763225

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes
Lö 15.10 kl 19: Dramakväll på Luthergården för tonåringar, Maria Forsblom.
Sö 16.10 kl 12: Gudstjänst Lövdahl, S.Lindén, S:ta Maria församlingskör.
Sö 16.10 kl 18: "Min säng ska bli om Jesus" på Luthergården, Juhani Martikainen, Sanna Ek.
Må 17.10 kl 18: "MultiCulti" mångkulturellt café startar på Café Albert.
Övermark

Lö 15.10 kl 18: Aftonmusik i Övermarks kyrka, Slef's vuxenkör.
Sö 16.10 kl 16: Skriftskola i kyrkan, Sundqvist.

Sö 16.10 kl 18: Kattagudstjänst Sundqvist, G.Lindén, barnledarna, Legato.
On 19.10 kl 10: Bön i förs.hemmet, Carling.
To 20.10 kl 13: Pensionärsamling i förs.hemmet, Maria o Ben Westerling, Wikstedt, Carling.
Lö 22.10 kl 14: Eftermiddagskaffe i förs.hemmet med lekamligt o andligt tilltugg för kvinnor i olika åldrar, Kerstin Mitts, Carling.

Må 24.10 kl 13-16: Höstlovsul ordnas i förs.stugan för lågstadiet. Anmäl senast 14.10 till Lillemor 040 711 7689.
Pörtom
Sö 16.10 kl 10: Gudstjänst Sundqvist, G.Lindén, Celina Roos trumpet. Efteråt skriftskola i kyrkan.
On 19.10 kl 13: Karaträff i förs.hemmet, Carling, Sundqvist.
Fr 21.10 kl 18: Kafékväll för kvinnor i förs.hemmet, Maria Westerling, Carling.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Lö 11 kl 10: Skriftskola i församlingshemmet.
Sö kl 14: Högmässa, Englund, Brunell. Efter högmässan fest i församlingshemmet för dem som under året fyller 70 eller 75 år.
Må kl 10: Familjeklubben, Norrgård.
Må kl 13: Minior, Norrgård.
Må kl 14.30: Junior, Norrgård.
Ti kl 13: Missionssyfoengend.
On kl 18: Kyrkokören, Brunell.
Fr 21.10 kl 13: Träffpunkten i församlingshemmet. Gäst: Kristian Norrback. Tema: "Luthers 95 teser".

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM
Högmässa: sö kl 10 i kyrkan, De äldres kyrksöndag, Berg o. Källström.
KYRKTAXI ordnas efter behov. Anmäl till pastorskansliet, tel (06) 356 0500, senast tors. 13.10 kl 13. Meddela samtidigt

Forsén. Matteus.SALT är ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron. Vi vill erbjuda ett lättillgängligt och fritt tillfälle med utrymme för praktiska övningar, frågor och diskussion. Med hjälp av entusiastiska föreläsare som inspirerar och engagerar får vi fördjupa oss i intressanta bibliska frågor. Matteus.SALT är inte bara prat, utan även mat. Varje tillfälle börjar med en utsökt brunch 5€. Sedan följer anförande, diskussion, avslutning och frågor. Vi ordnar också program för yngre (4-7år) och äldre (8-12år) barn. Välkommen!

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Fre 14.10

- **kl. 10.00:** Hälligång med lek & sång i Hagasalen, Vesperv. 12. För barn 0-5 år med förälder. Kafeservering efteråt. Ledare Juliana Mikkonen.

Sö 16.10

- **kl. 10 Högmässa:** Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Ahlberg.
- **kl. 12 Högmässa:** Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Thylin, Ahlberg.

- **kl. 16.30:** Puls gudstjänst i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12. Barnkyrka för 3-8 år och 9-13 år ordnas under Puls-gudstjänsterna **Må 17.10**

- **kl. 10.00:** Hälligång med lek & sång i Malm, Malmink srk-talo, Pehrsstråket 16. För barn 0-5 år med förälder. Kafeservering efteråt. Ledare Juliana Mikkonen.

- **kl. 14.00:** Hälligång med lek & sång i Munksnäs kyrka, Taivastupa, Tegelstigen 6. För barn 0-5 år med förälder. Vi börjar med kaffe. Ledare Juliana Mikkonen.

Ti 18.10

- **kl. 19:** Förbön och tack i Munksnäs kyrka, Raumov. 3. Björk, Lassus och Ahlberg. Förbönsämnen tas emot till tfn (09) 2340771 tisdagar mellan kl. 10-12 och per e-post pray.petrus@evl.fi

Ons 19.10

- **Kl. 13:** Dagskör i Hagasalen, Vesperv. 12. Vuxenkör för dem som är lediga på dagen. Ledare Peter Hilli.

To 20.10

- **kl. 13:** Torsdagsvardagsrum på Vespervägen 12 som diakonissorna ordnar. En mötesplats med fri samvaro. Kom och träffa oss och andra!

Kaffe med dopp. Alla välkomna.
- **kl. 19.00:** Petrus Vokalensemble i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Intokurs för ovana körsångare 18-19, även mer vana körsångare välkomna. Ledare Peter Hilli.

Övrigt

- **Konsert:** i Malm kyrka den 23.10. kl.18 med Harry Dahlström - baryton och Kaj-Erik Gustafsson - orgel. Musik av Jean Sibelius: Opus 113 i sin helhet samt samtliga orgelverk. Inträdet är fritt.

- **30.10:** Petrus Outreach - en gemensam insats för de mest behövande. Kom med och hjälp i något av de olika projekten du med! Hör av dig till petrus.fors@evl.fi så får du mer info.

HELSEINGFORS PROSTERI

Relationscafé i Hörnan inleds: Kan man gråla konstruktivt? Måste två bli ett? Vad om det blir för mycket nöd och lite lust? Under hösten fylls Café Hörnan (Högbergsgatan 10) av kaffedoft och relationsprat. Familjerådgivare Ann-Sofie Öist introducerar intressanta relationsteman och bjuder in kaffedrickarna till diskus-

sion. Hjärtligt välkommen (ensam eller tillsammans) du som nyligen stått vid altaret, du som ännu funderar på det och du som bara annars är intresserad av temat! Anmäl dig till Jessica Hognabba (jessica.hognabba@evl.fi / 050 380 0662 eller facebook.com/jessicahognabba) senast 14.10.2016. Meddela om du behöver barnpassning. Du kan komma en eller flera gånger!

17.10 kl. 18.00 Att kommunicera 31.10 kl. 18.00 Att vara både jag och vi

14.11 kl. 18.00 Att komma nära **Tomasmässa:** firas i Johannes kyrka tisdag 25.10. kl.18. Tema: Förlåt varandra. Predikant: Lucas Snellman. Liturg: Tomas Ray.

Helsingfors prosteri och de gemensamma arbetsformerna är med i Helsingfors bokmässa: 27-30.10.2016. Monterns nummer är 6H81. Tidsningen Helsingfors Extra utkommer till mässa. Dessutom är vårt prosteri med i Hbl:s bokmässobilaga.

Församlingarnas samtaltjänst: dejourerar på tfn 01019--0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevdjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18-20.

KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 16.10. um 11 Uhr: Gottesdienst (Fischer)

OLAUS PETRI
Lö 15.10 kl. 18: Helgsmålsbön - Musikandakt. Coro Jean Sibelius, dir. Rolf Ahlberg. Separat program. **Sö 16.10 kl. 11:** Högmässa. Viinikka, Punt. Schola Olaus Petri, dir. Valter Maasalo.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 16.10: Esbo domkyrka kl. 12.15. Kanckos, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan. Karabacka kapell kl. 10. Ertman, von Martens, Malmgren. Kyrkkaffe. **Bönekvarnen & Andliga samtal:** Olars kyrka, svenska sidan, ti 18.10, Rönnberg. Bönekvarnen kl.18.30 räcker ca 20 minuter, med förbön för de närvarande och deras anhöriga, bön för kyrkan och för hela världen blandad med tystnad och psalmsång. Andliga samtal kl. 19-20, vi samtalar om den kristna trons betydelse i människans liv.

Braskväll med Luther och Fördärvaren: Mataskärs lägercentrum, internatet, Mataskärv. 3, to 20.10 kl. 18.30. Vi tänder brasan, dricker kvällste och diskuterar med kvällens gäst författaren Annika Luther, som berättar om sin bok "Fördärvaren".

Tvåspråkig verksamhet för barn och unga i Chapple i Iso Omena: varje fredag är Esbo svenska församlingens barnledare på plats kl. 13.00-16.30 och ungdomsarbetsledarna närvarande kl. 17-22.

Skriftskolan 2017 för dig som är född 2002: Elektronisk anmälan 10-30.10, www.esboforsamlingar.fi/skriftskola

Ungdomsmässa: Olars kyrka, svenska sidan, on 19.10 kl. 19. Kanckos, Dannholm, Wikman. **Ungdomskväll:** Sode, Sököv. 14, to 20.10 kl. 17-20, Sundqvist.

Dystra landskap?: Går livet i mörka färger? Har de ljusare nyanserna i livets färgpalett tagit slut? Vad kan du, jag, vi tillsammans göra för att hitta ljusare nyanser? Kom med och prata bort en stund över en kopp kaffe eller te. Vi träffas varannan måndag och pratar kring ett tema eller om allt mellan himmel och jord. Kom som du är och när det passar dig! Ingen förhandsanmälan behövs. Vi samlas i klubbbrummet i Olars kyrka, svenska sidan, varannan må kl. 13-15. Följande träffar 17.10, 31.10, 14.11 och 28.11. Välkommen! Mer info: Nina Wallenius, 050 432 4323, e-post nina.wallenius@evl.fi

ViAnda-kören: övar ons. 19.10 kl. 12 på Helsinggård, Konungsvägen 2. **Ungdomskväll:** ons. 19.10 kl. 18 i Bagarstugan. **Familjegäst:** i samarbete med Folkhälsan to 20.10 kl. 9.30 -12 i klubbutrymmet i Myrbacka, Strömberg. 13.

Högmässan under biskopsvisitationen: sö. 23.10 kl. 10 i S:t Lars kapell. Lit. Martin Fagerudd, pred. biskop Björn Vikström, ass. Kaj Andersson och Anu Paavola, kantor Anders Ekberg. ViAnda kören medverkar. Efter högmässan församlinglunch på Midgård och efter lunchen fortsätter visitationsstämman. Alla församlingsmedlemmar är välkomna att delta i hela söndagens program.

RASEBORGS PROSTERI
EKENÄSNJEJDENS SVENSKA Gospelvis - konsert: lö 15.10 kl. 16 i Ekenäs kyrka. Kören South Point Gospel (Hangö), dir. Roland Näse. Program 10 €.

Högmässa/gudstjänst sö 16.10: Kl. 10 Ekenäs kyrka, Lindström, Kaj-Erik Gustafsson. Medv. Svenska Frimurarkören i Finland, dir. Gunnar Dörögrip, solist Harry Dahlström. Kl. 10 Bromarvs kyrka GDT, Westerholm, Lindroos. De äldres kyrksöndag med lunch och kaffe efteråt i församlingshemmet. Vid behov av skjuts kontakta Österlund tfn 040-8396733.

Kl. 12 Tenala kyrka, Westerholm, Burgmann. Kl. 18 Snappertuna kyrka. Musikandakt med musik av J.S. Bach. Anders Storbacka, orgel och Ann-Sofi Storbacka, andakt. Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ
Israeliska danser: fre 14.10 kl 18 i församlingshemmet. Unnerus. **Föreläsning till förmån för diakoniarbetet:** lö 15.10 kl 10-14 i Prästgården. Bakverk, handarbeten mm. Lindström. **Kyrkokörens 70-års jubileums-konsert:** lö 15.10 kl 17 i Ingå kyrka. Kyrkokören under ledning av Gustafsson-Burgmann. **Reformationsdagens festmessa:** sö 16.10 kl 10 i Ingå kyrka. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann, kyrkokören. **Bokklubb:** ti 18.10 kl 18.30 i Ingå kyrka. Sjöblom. **Församlingsträff:** ons. 19.10 kl 14 i

GRANKULLA
To 13.10 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.
Kl. 9-15 Ljusstöpning: inför kommande basar i kyrkans nedre sal. Välkommen med och stöp!
Sö 16.10 kl. 12 Reformationsdagens högmässa: Jarmo Juntumaa, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.
Ti 18.10 kl. 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30- 11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet, Heli Peitsalo.
On 19.10 kl. 13.30 Kyrkosyfoengend: i övre brasrummet.
To 20.10 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT
Mässa med inspiration från medeltiden: sö 16.10 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Högglund, Stråhlman, Joki. **Bostadslösas natt:** må 17.10 i Kyrkslätt kyrka. **Sång och bön i Prästgården:** må 17.9 kl. 18.30. OBS! avvikande plats. **Mässa med Taize:** on 19.10 kl. 18 i Kyrkslätt kyrka. Vi sjunger Taizé-sånger, enkla verser och melodislingor som upprepas flera gånger. Vi ber och låter stillheten omsluta oss. Efter mässa te och kex i koret samt möjlighet till samtal. **Diakoniosoppa för mindre bemedlade:** måndagar och torsdagar kl. 11.30-12.10 i församlingshemmet. **Morgongröt:** fredagar kl. 9-10 i Masaby kyrka.

LOPPTORGET i Gesterby öppet: onsdagar kl. 15-17. Silverbrinken 6. **Kyrkoherdeämbetet stängt:** to 13.10 pga. personutbildning. **Kyrkoherdeämbetet öppet må-ti to kl. 9-15.** Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sö 16.10: Gudstjänst kl 11 i SvH, Kim Rantala, Hanna-Maarit Kohtamäki

Ti 18.10: Mammor, pappor och barn kl 10 i SvG

Ons 19.10: Diakonikretsen kl 13 i SvH, Helen Keller gjorde mycket gott, Marianne Hesthammer

VANDA
Högmässa: sö. 16.10 kl. 10 i S:t Lars kapell. A. Paavola, N. Fogelberg. Efter mässa basar och kaffeservering i Bagarstugan i samarbete med Kyrkoby och Tolky Marthaförening. **Familjegäst:** tis. 18.10 kl. 9:15-12 i Bagarstugan. Kontaktperson: Elna Kuosa tel. 050 545 5031 och Anu Paavola tel. 050 544 2671.

ViAnda-kören: övar ons. 19.10 kl. 12 på Helsinggård, Konungsvägen 2. **Ungdomskväll:** ons. 19.10 kl. 18 i Bagarstugan. **Familjegäst:** i samarbete med Folkhälsan to 20.10 kl. 9.30 -12 i klubbutrymmet i Myrbacka, Strömberg. 13.

Högmässan under biskopsvisitationen: sö. 23.10 kl. 10 i S:t Lars kapell. Lit. Martin Fagerudd, pred. biskop Björn Vikström, ass. Kaj Andersson och Anu Paavola, kantor Anders Ekberg. ViAnda kören medverkar. Efter högmässan församlinglunch på Midgård och efter lunchen fortsätter visitationsstämman. Alla församlingsmedlemmar är välkomna att delta i hela söndagens program.

RASEBORGS PROSTERI
EKENÄSNJEJDENS SVENSKA Gospelvis - konsert: lö 15.10 kl. 16 i Ekenäs kyrka. Kören South Point Gospel (Hangö), dir. Roland Näse. Program 10 €.

Högmässa/gudstjänst sö 16.10: Kl. 10 Ekenäs kyrka, Lindström, Kaj-Erik Gustafsson. Medv. Svenska Frimurarkören i Finland, dir. Gunnar Dörögrip, solist Harry Dahlström. Kl. 10 Bromarvs kyrka GDT, Westerholm, Lindroos. De äldres kyrksöndag med lunch och kaffe efteråt i församlingshemmet. Vid behov av skjuts kontakta Österlund tfn 040-8396733.

Kl. 12 Tenala kyrka, Westerholm, Burgmann. Kl. 18 Snappertuna kyrka. Musikandakt med musik av J.S. Bach. Anders Storbacka, orgel och Ann-Sofi Storbacka, andakt. Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ
Israeliska danser: fre 14.10 kl 18 i församlingshemmet. Unnerus. **Föreläsning till förmån för diakoniarbetet:** lö 15.10 kl 10-14 i Prästgården. Bakverk, handarbeten mm. Lindström. **Kyrkokörens 70-års jubileums-konsert:** lö 15.10 kl 17 i Ingå kyrka. Kyrkokören under ledning av Gustafsson-Burgmann. **Reformationsdagens festmessa:** sö 16.10 kl 10 i Ingå kyrka. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann, kyrkokören. **Bokklubb:** ti 18.10 kl 18.30 i Ingå kyrka. Sjöblom. **Församlingsträff:** ons. 19.10 kl 14 i

GRANKULLA
To 13.10 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.
Kl. 9-15 Ljusstöpning: inför kommande basar i kyrkans nedre sal. Välkommen med och stöp!
Sö 16.10 kl. 12 Reformationsdagens högmässa: Jarmo Juntumaa, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.
Ti 18.10 kl. 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30- 11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet, Heli Peitsalo.
On 19.10 kl. 13.30 Kyrkosyfoengend: i övre brasrummet.
To 20.10 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT
Mässa med inspiration från medeltiden: sö 16.10 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Högglund, Stråhlman, Joki. **Bostadslösas natt:** må 17.10 i Kyrkslätt kyrka. **Sång och bön i Prästgården:** må 17.9 kl. 18.30. OBS! avvikande plats. **Mässa med Taize:** on 19.10 kl. 18 i Kyrkslätt kyrka. Vi sjunger Taizé-sånger, enkla verser och melodislingor som upprepas flera gånger. Vi ber och låter stillheten omsluta oss. Efter mässa te och kex i koret samt möjlighet till samtal. **Diakoniosoppa för mindre bemedlade:** måndagar och torsdagar kl. 11.30-12.10 i församlingshemmet. **Morgongröt:** fredagar kl. 9-10 i Masaby kyrka.

LOPPTORGET i Gesterby öppet: onsdagar kl. 15-17. Silverbrinken 6. **Kyrkoherdeämbetet stängt:** to 13.10 pga. personutbildning. **Kyrkoherdeämbetet öppet må-ti to kl. 9-15.** Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sö 16.10: Gudstjänst kl 11 i SvH, Kim Rantala, Hanna-Maarit Kohtamäki

Ti 18.10: Mammor, pappor och barn kl 10 i SvG

Ons 19.10: Diakonikretsen kl 13 i SvH, Helen Keller gjorde mycket gott, Marianne Hesthammer

VANDA
Högmässa: sö. 16.10 kl. 10 i S:t Lars kapell. A. Paavola, N. Fogelberg. Efter mässa basar och kaffeservering i Bagarstugan i samarbete med Kyrkoby och Tolky Marthaförening. **Familjegäst:** tis. 18.10 kl. 9:15-12 i Bagarstugan. Kontaktperson: Elna Kuosa tel. 050 545 5031 och Anu Paavola tel. 050 544 2671.

ViAnda-kören: övar ons. 19.10 kl. 12 på Helsinggård, Konungsvägen 2. **Ungdomskväll:** ons. 19.10 kl. 18 i Bagarstugan. **Familjegäst:** i samarbete med Folkhälsan to 20.10 kl. 9.30 -12 i klubbutrymmet i Myrbacka, Strömberg. 13.

Högmässan under biskopsvisitationen: sö. 23.10 kl.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Kvinnlig nagubo önskar hyra rum i Helsingfors med omnejd för ca. 2-3 nätter/vecka pga. arbete.
Ring 040-5600323.

Ordningssam 21-årig åländsk tjej studerande på Hanken söker fräsch 1-2r+k/kv i centrala Helsingfors. Alla tips mottages!
Tel: 04573428322

Vi är två stycken 26 åriga killar som studerar media. Vi söker en lägenhet i Helsingfors med omnejd. Önskvärt en trea eller två rum men allting tas i beaktande.
Fredrik Öblom/ Telefon: 0408301097, Mail: fredrikoblom@gmail.com

UTHYRES

Matteus åldringshemsstiftelse hyr ut 52 m² (2 r+k) i Kasberg, Helsingfors, som bostad för person över 60 med låg inkomst (rökfri, inga husdjur). Inte serviceboende. Hyresgästen ska gärna ha anknytning till östra Helsingfors. Rörrening i husbolaget om 1-2 år. Intresserade ombuds kontakta hedvig.stenman@welho.com eller tfn 09-3492613. Ansökan kan också postas till Matteus åldringshemsstiftelse, Åbohusvägen 3, 00900 Helsingfors.

3 rum + kök, Myrbacka, Vanda. Bra läge med goda buss/tåg-förbindelser. Hyra 980 €. Tel: 040-8293377 (lö-sö).

Pedersöre prosteris kyrkosångskrets r.f. kallas till

ÅRSMÖTE

i Kronoby församlingshem onsdagen 26.10.2016 kl. 18.00.
Stadgeenliga ärenden.
Styrelsen

Andreaskyrkan HÖGBERGSGATAN 22

Inbjuder till serien

ISRAEL I FOKUS

Tredje fredagen i varje månad. Start fr 21.10 kl 18 med Kenneth Witick från Mariehamn och gospelkören His Master's Noise. Följande tillfällen 18.11 och 16.12.

Varmt välkomna från när och fjärran
www.andreaskyrkan.fi



BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

Vi inom Hugo och Maria Winbergs stiftelse bygger framtidens serviceboende.



Tunahem serviceboende under planering med fokus på vård och service på svenska, centralt läge och grön oas i Esbo.

Vänligen kontakta Pia Hannuksela, tel 050 346 1207, kl 13-15.

Tunahem serviceboende, Framnäsängen 4, 02230 Esbo.
www.tunaberg.net

JAG FÖLL FÖR DIG!

FALLÅKER
TEATER

Regi: Sixten
Lundberg

Teaterbiljetter: Lotta Kylmäoja
Beställningar måndag, tisdag, och fredag
kl. 10-13

Tel. 098845611

E-post: fallaker.teater@gmail.com

Föreställningar

2016

Premiär 11.11.2016

(klockan 19)

Söndag 13.11

Söndag 20.11

Lördag 26.11 (utsåld)

Söndag 27.11 (utsåld)

Söndag 4.12

Söndag 11.12

Alla föreställningar

börjar 16.00 om inte
annat uppges

2017

Fredag 6.1

Lördag 7.1

Lördag 14.1

Söndag 15.1

Lördag 21.1

Söndag 22.1

Lördag 4.2

Söndag 5.2

Lördag 11.2

Söndag 12.2

Lördag 18.2

Söndag 19.2

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Störst av allt är kärleken?



HAN VAR stilig i rutig välsittande kostym. Hennes klänning hade en hög slits, håret var slarvsnyggt uppsatt och hon var vackrare än någonsin. De var nygifta men erfarna. De kände varandra men ville veta mer. De hade tre barn men ville ytterligare ett förbund. Det var hudlöst, sant och ärligt och bara det berörde, men den nästan sakrala stämningen kom också av att alla vi som satt runt vackert dukade bord verkligen visste att kärleken inte alltid övervinner allt. Det här var ett bröllop där vi slapp platityder om segelbåtar i hamn och solar som inte får gå ner över någons vrede. Alla som åt av den delikata maten hade låtit en hel del solar gå ner över surande bortvända ryggar och alla som skälade hade för länge sen fattat att den andra aldrig kan bli en hamn om man själv inte kan förtöja.

Innan jag gifte mig så grät jag alltid våldsamt på alla bröllop, för att jag tyckte att det var så otroligt romantiskt att människor faktiskt lovade att leva i närhet, i evighet. Efter att jag hade gift mig grät jag kanske ännu mer, men nu för att jag fattade hur lite paren förstod, hur knepig den närheten faktiskt skulle bli. Men i september grät jag en helt ny gråt på en vigsel. Det var den gråten som kommer när två människor som levt ihop i 25 år vill gifta sig, fast de vet att det är svårt.

VAD JAG HAR ägnat tid åt att knäcka koden till det goda förhållandet. Man säger att det tar 10 000 timmar för att bli riktigt bra på något men fast jag definitivt kommit över den gränsen för länge sen så är jag förvånansvärt långt borta från svaret. Förvånansvärt långt borta från det enkla svaret, men det finns ändå några saker som man inte kan slarva med om man vill leva nära en annan människa. Det ena är att prata. Om man inte berättar vad man tänker och känner så kan ingen förstå en. Frågar man inte vad den andra tänker och känner kan man omöjligt veta vad den behöver. Det andra är närhet. Ingen verkar klara sig utan fysisk närhet men många försöker. Man stänger sin kropp när man är sårad och besviken. Man tar fysiskt avstånd när man känner psykiskt avstånd. Att sticka in en fot under den andras täcke kan göra skillnad. Att kyssas regelbundet minskar risken för frostsador. Att sitta nära i soffan är många gånger bättre än terapi.

Det tredje är teamwork. Att dela på disk och räkningar. Att dela på nattning och hämtning. Att dela på omsorgen om varandra. Att göra det själv är effektivare men tillsammans skapar band.

DET ÄR SVÅRT att göra något åt en barndom som gjort en rädd för att komma någon nära. Det är utmanande för en extrovert att leva med en introvert. Det är omöjligt att skydda sig mot sjukdom, stress, dålig ekonomi och utmanande barn. Släkt kan komplicera och jobbet sabotera, men om man hela tiden försöker motarbeta viljan att vända sig bort och, om nu inte komma emot, så åtminstone stå kvar, så har man kommit halvvägs i den svåra konsten att inte låta solen gå ner över ens vrede.

Maria Sundblom-Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

”Att kyssas regelbundet minskar risken för frostsador.”

FÖRSAMLINGSRÅD STÄLLNINGSTAGANDE

Vasa svenska församling efterlyser medmänsklig flyktingpolitik

Vårt lands flyktingpolitik blir allt omänskligare. I snabb takt har lagstiftningen och behandlingen av asylärenden och familjeåterföringar förändrats i strid med mänskliga rättigheter och internationella konventioner som Finland undertecknat och förbundet sig att följa. Vasa svenska församling efterlyser därför en humanare flyktingpolitik.

Det arbete som ärkebiskop Kari Mäkinen och bland annat biskop Björn Vikström har utfört i avsikt att markera kyrkans inställning och påverka opinionerna förtjänar erkännande och stöd. Men alljämt krävs tydliga ställningstaganden för en humanare flyktingpolitik från kyrkans högsta ledning och beslutsfattare på olika nivåer.

På lokalnivå har många församlingar och personer engagerat sig tillsammans med andra aktörer i samhället på ett föredömligt sätt. Flyktingarna har mött medmänsklighet och värme. De har också engagerats i olika aktiviteter, bland annat i idrottssammanhang. En positiv attityd och vilja att lära känna varandra har underlättat integreringen. Det positiva och resultatrika arbete som har gjorts av olika aktörer hotas att raseras. Tyvärr syns redan resultatet av den strängare lagstift-

”Utan hänsyn till vår medmänskliga skyldighet att hjälpa människor i nöd har attityderna till flyktingarna hårdnat hos myndigheter, vars uppgift är att på ett korrekt sätt ta hand om flyktingarna.”

ning, som på kort tid tagits i bruk i vårt land. Utan hänsyn till vår medmänskliga skyldighet att hjälpa människor i nöd har attityderna till flyktingarna hårdnat hos myndigheter, vars uppgift är att på ett korrekt sätt ta hand om flyktingarna.

Kritiken riktar sig mot regeringen som med sina skärpningar av direktiv gör att migrationsverket, som arbetar under tjänstemannaansvar, tar till omänsklig behandling av flyktingar. Uppgifterna om slarv och tidsbrist väcker oro. Allt detta har försvårat möjligheterna för människor på flykt att få asyl i Finland. Det finns allt större anledning att betona att ingen flyr från sitt hemland frivilligt.

Flyktingarnas situation i världen bör åtgärdas med insatser i ursprungsländerna så att människor inte behöver fly. Det förebyggande arbetet får inte heller försummas och därför bör vårt lands ekonomiska bi-

stånd inte förändras på det sätt som nu har skett.

Människor ska inte behöva riskera livet på farliga flyktvägar. Inte heller tillbringa år i osäker tillvaro i krigs- och konfliktländernas närområden. Men när de flyr från sitt hemland bör de tas emot på ett korrekt och medmänskligt sätt också i vårt land.

Europa löser inte flyktingarnas problematik genom att stänga gränser och skicka dem tillbaka till ursprungsländerna. Det är beklagligt att EU-länderna saknade vilja att fördela flyktingströmmen i förhållande till befolkningens mängd. I stället slöts ett ifrågasatt miljardavtal med Turkiet.

Antalet flyktingar som söker sig till i Europa utgör mindre än två procent av världens flyktingar. Endast ett fåtal av dessa kommer till vårt land. Vi lever i ett demokratiskt välfungerande land och har, trots

sparåtgärder och ekonomiska problem, alla förutsättningar att ta väl hand om människor på flykt och ge dem en ny start och en trygk tillvaro.

Med en välkomnande attityd och genom att ge möjligheter till möten mellan nyanlända och finländare underlättar vi integrationen. I framtiden kommer vi att ha nytta av invandrare, deras arbete, kunskaper, kontakter och kreativitet. Att underlätta och förbättra integrationen av människor från andra länder, när de anländer till vårt land och efter att de fått uppehållstillstånd, är en uppgift där var och en kan göra en insats.

Beslut som förvärrar familjeåterförening är ett steg i fel riktning och innebär samtidigt att den krävande integrationen försvåras.

Vasa svenska församling vädjar till vår evangelisk-lutherska kyrkas högsta ledning och till riksdag och regering att omedelbart arbeta för att en allt omänskligare inställning till flyktingar ersätts av empati, medmänsklighet och rättfärdighet.

FÖRSAMLINGSRÅDET I VASA SVENSKA FÖRSAMLING
Vasa 29.9.2016

PRÄSTGÅRDAR BOENDEPLIKT

Färre sökande efter hyreshöjning

I KP av den 22.9 beskriver kyrkoherde H. Backström prästgårdarna som en möjlighet när man rekryterar präster för församlingar på Åland. Jag önskar/hoppas att Åland lyckas både få prästtjänsterna fyllda och kunna behålla prästgårdarna i sin ursprungliga användning.

Prästgården är i många församlingar – så som också i Kyrkslätt – inte endast en bostad för prästen utan en samlingsplats för församlingen i olika sammanhang.

I Kyrkslätt har prästgården varit den svenska försam-

”I samfälligheten har man på finskt håll under senaste tid haft en negativ inställning till att prästgården är i besittning av den svenska församlingen.”

lingens kyrkoherdes hem. Prästgården med anor från tidigt 1800-tal har nyligen grundrenoverats och är en riktig pärla uppe i backen

vid kyrkan.

Kyrkslättssvenska församlings kyrkoherde har boendeplikt.

I samfälligheten har man på finskt håll under senaste tid haft en negativ inställning till att prästgården är den svenska församlingens besittning.

H. Backström efterlyser: ”ett alternativ är att på ett positivt sätt definiera antalet kvadratmeter som familjen använder”.

En liten grupp tjänstemän i samfälligheten i Kyrkslätt hade föga förståelse för den

inställningen. Man räknade in så mycket i bostadsytan att hyran inte mera motsvarade vad man anse vara ”en normal hyra”.

För en tid sedan lediganslogs kyrkoherdetjänsten i Kyrkslätt.

Med stor sannolikhet hade boendeplikten och kostnaderna som den förorsakar en negativ inverkan på antalet sökande till den lediganslagna kyrkoherdetjänsten.

HARALD WENTZEL
Kyrkslätt

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

JULKYRKA ÅLAND

”Ateismen är lika påtvingad/självvald som någon annan livsåskådning/trosuppfattning. Ingalunda är den ”basen” som vi utgår från.”
Camilla Ingerström-Diaz i Nya Åland

ORGANISERA MOTSTÅNDET

Nej tack till nazism

”Kanske behöver vi ringa i kyrkklockorna, men framför allt behöver vi höra att kyrkklockorna som redan har ringt kallar oss till handling.” Sara Blom skriver på ledarplats i Kyrkans tidning om

att det är dags att ställa sig i vägen för nazisterna.

”Kanske behöver vi sätta oss i vägen och sjunga psalmer, kanske behöver några av oss ställa oss framför demonstrationståg och med trotsig min och lyft arm säga nej. Nej tack. Vi vill inte.”

Nu unisex också på präster

De längtade efter en ny, annorlunda prästdräkt. Så de bildade ett kooperativ och skapade en ny dräkt.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Det har dykt upp en ny dräkt för präster under hösten, kan du berätta mera?

– En ny prästdräkt för kvinnor lanserades 2011. Men många av oss präster var inte särskilt förtjusta i den, säger studentprästen **Jessica Högnabba**.

– Det var också många som ifrågasatte att kvinnliga och manliga präster ska ha prästdräkter som ser så olika ut. Vi ville ha ett plagg som fungerar för både män och kvinnor. Eftersom det inte fanns ett sådant så bestämde vi oss för att skapa ett själva.

Vem har tagit fram den nya dräkten?

– Initiativet växte fram i en facebookgrupp för präster. En kärngrupp satte sig ner och började samla idéer och bildade ett kooperativ som officiellt heter Osuuskunta Pyhävaate. Senare har fler människors engagemang. Sömmerskan och textilkonstnären **Mari Benissan** har designat dräkten.

Vem som helst kan gå med i kooperativet, det har blivit en slags kreativ gemenskap. Vi har planer på att tillverka också andra produkter, som t.ex. radband, dopgåvor och andra föremål som bär på en djupare betydelse. Alla idéer är välkomna.

När är det meningen att den nya prästdräkten ska användas?

– Den officiella prästdräkten



NU FINNS en prästdräkt som ser likadan ut för män och kvinnor. Jessica Högnabba och Vilppu Huomo (till höger) bär den längre modellen, men dräkten finns också i knälång version. FOTON: PEKKA AKIN

ten är fortfarande kaftan för män och ämbetsdräkten "Ljusets källa" för kvinnor. Jag har själv inte köpt den officiella dräkten, till min prästvigning lånade jag en.

– Jag har tänkt använda dräkten vid lite högtidigare tillfällen, som till exempel årsfester och andra akademiska festligheter som studentprästerna ibland deltar i. Den motsvarar vardagsdräkt och mörk kostym.

Den är stilig och dessutom skön att ha på sig.

Vilka reaktioner har ni fått?

– Många har väntat på en ny dräkt, och de är väldigt glada. Flera har också uttryckt en glädje över att det nu finns en dräkt som är gemensam för män och kvinnor. En del har reagerat negativt och frågat sig varför inte män och kvinnor kan ha olika dräkter. Som svar

säger jag att det kan de gärna ha, den här dräkten är ett komplement. Den kanske inte faller alla i smaken stilmässigt, men det gör väl inget klädesplagg.

Kan du berätta lite mer om själva dräkten?

– Den finns i två olika modeller, en med skärning i midjan och en som är rakare i modellen. Dräkten måttbeställs och kan köpas som

knälång eller hellång. Vår sömmerska tar också emot specialönskemål. Ylleyget tillverkas i Storbritannien. Det är en etiskt tillverkad dräkt som också är hållbar.

– En av de bärande tankarna bakom kooperativet är alltså att män och kvinnor ska kunna ha samma dräkt. Vår slogan på finska är "Sama virka – sama verka!" (fritt översatt: "Samma ämbete, samma kläder").



kuriren –tidningen för Dig!

Prenumerera på den populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

VI LOTTAR UT TRE PRESENTKORT

Prenumerera och delta i utlotningen!
Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Skicka in kupongen senast 30.11.2016.

JA TACK!

- JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN**
- för resten av år 2016 och hela året 2017 för 85 € (inom Norden).
- Tre (3) provnummer för endast 15 euro.
- Ett halvt år för endast 44 euro.

- JAG DELTAR I KURIRENS UTLOTNING AV TRE PRESENTKORT TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.**

SÄND KURIREN TILL:

NAMN
ADRESS
TEL

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN
ADRESS
TEL

Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlotningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlotningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2016

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA